

*Powiatowa Stacja
Sanitarno – Epidemiologiczna
w Końskich*

**STAN SANITARNY
POWIATU KONECKIEGO
2015**

Końskie, luty 2016

Spis treści

Wstęp.....	1
I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego.....	2
II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej.....	9
III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	16
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.....	17
V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność leczniczą.....	29
VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy.....	36
VII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży.....	46
VIII. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku.....	57
IX. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.....	61
Podsumowanie.....	75

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz.1412)*. Została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną, promującą zdrowie.

W działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej wdrożono system jakości i ustalono jednolite procedury kontroli obiektów i urzędzeń, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia mieszkańców powiatu koneckiego.

Powiat konecki obejmujący obszar 1.140 km² zamieszkiwany jest przez 82 620 ludności (dane GUS - stan na dzień 30.06.2015r.).

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich obejmuje swoim działaniem 8 gmin oraz miasto Końskie i Stąporków.

W roku 2015 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich znajdowało się 2 356 obiektów nadzorowanych, w których przeprowadzono 1 672 kontrole i wizytacje, wydano 358 decyzji ogółem (236 merytorycznych i 122 płatnicze), 22 postanowienia, 1 tytuł wykonawczy, nałożono 24 mandaty na kwotę 5 800 zł.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, z kąpielisk i basenów pobrano ogółem 389 próbek do badań, w tym 241 próbek wody i 148 próbek żywności. Przeprowadzono 894 badania dotyczące higienicznej oceny tygodniowych rozkładów lekcyjnych oraz dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów zgodnie z wymaganiami ergonomii.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

W 2015 roku działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich była skoncentrowana na:

- nadzorze nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych na podległym terenie;
- merytorycznym nadzorze nad egzekucją administracyjną obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane;
- prowadzeniu nadzoru nad procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych w ESNDŚ;
- usprawnieniu komputerowej sieci nadzoru epidemiologicznego nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi, w zakresie rejestracji zgłoszeń, prowadzenie analiz epidemiologicznych i przygotowania raportów statystycznych.

Realizacja Programu szczepień Ochronnych

Na terenie powiatu koneckiego w 2015 roku szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegało 14 759 dzieci i młodzieży do lat 19. Pracownicy Sekcji Przeciwepidemicznej PIS w Końskich prowadzą nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych oraz warunkami wykonywania szczepień. Szczepienia ochronne wykonywane były w 16 punktach szczepień, w których przeprowadzono 15 kontroli. Wykonawstwo szczepień przebiega zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i utrzymane jest na dobrym poziomie. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetów zabiegowych i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek, udokumentowane procedurami. Pielęgniarki wykonujące szczepienia posiadają kurs immunoprofilaktyki. Wykonawstwo szczepień w powiecie koneckim należy ocenić jako dobre, od lat utrzymuje się na poziomie wyższym niż średnia dla Polski.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w powiecie koneckim za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015r. oraz w porównywalnym okresie 2014 r.

Jednostka chorobowa (symbole wg „Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych” ICD-10)	Od 1.01.2015 do 31.12.2015		Od 1.01.2014 do 31.12.2014	
	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków na 100 tys. mieszkańców)	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków na 100 tys. mieszkańców)
Salmonella A02.0	18	21,7	10	11,1

Jednostka chorobowa (symbole wg „Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych” ICD-10)	Od 1.01.2015 do 31.12.2015		Od 1.01.2014 do 31.12.2014	
	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków na 100 tyś. mieszkańców)	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków na 100 tyś. mieszkańców)
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe A04	25	30,1	2	2,3
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe A05.9	0	0	1	1,1
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe niezbyt jelitowy wywołany przez rotawirusy A08	59	71,1	60	71,9
Biegunki do lat 2 A09	4	4,8	3	3,5
Płonica (szkarlatyna) A38	24	28,9	19	22,7
Choroba meningokokowa zapalenie opon mózgowych A39.0	1	1,2	1	1,1
Róża A46	16	19,2	10	11,1
Zapalenie mózgu inne i nie określone G04.9	0	0	0	0
Krzusiec A37	2	2,4	13	15,5
Borelioza A69.2	18	21,7	14	16,7
Szczepienia p/wścieklicznie Z20.3/Z24.2	3	3,6	12	14,3
Ospa wietrzna B01	460	554,7	164	196
Różyczka B06	0	0	2	2,3
Wzw B przewlekłe B18.1	3	3,6	2	2,3
Wzw C B 17.1, B18.2	8	9,6	3	3,5
Wzw A ostre B15	0	0	0	0
Nowo wykryte zakażenie HIV	1	1,2	2	2,3
Świnka B26	3	3,6	1	1,1
Inne wirusowe zapalenie mózgu	0	0	0	0
Choroby wywołane przez Streptococcus pneumoniae	19	22,9	10	11,1
Wirusowe zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych A87.1	0	0	1	1,2
Zatrucie pestycydami T60	0	0	0	0
Zatrucie grzybami T62	0	0	0	0
Bąblowica B67	0	0	0	0

Wybrane jednostki chorobowe, dla których w 2015r. zaobserwowano wzrost zachorowań w powiecie koneckim to: salmonelloza, inne bakteryjne zakażenia jelitowe, róża, borelioza, ospa wietrzna, wirusowe zapalenie wątroby typu C, choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*.

Tendencję spadkową wykazują takie jednostki chorobowe jak: krztusiec, szczepienia p/wścieklicznie.

W porównaniu do analogicznego okresu 2014r. pozostałe jednostki chorobowe utrzymują się na tym samym poziomie.

W 2015r. nie notowano wirusowego zapalenie wątroby typu A i wirusowego zapalenie wątroby nieokreślonego, wirusowego zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu, zatruc pestycydami, zatruc grzybami oraz bąblowicy. Zanotowano 1 przypadek choroby meningokokowej (zapalenie opon mózgowych).

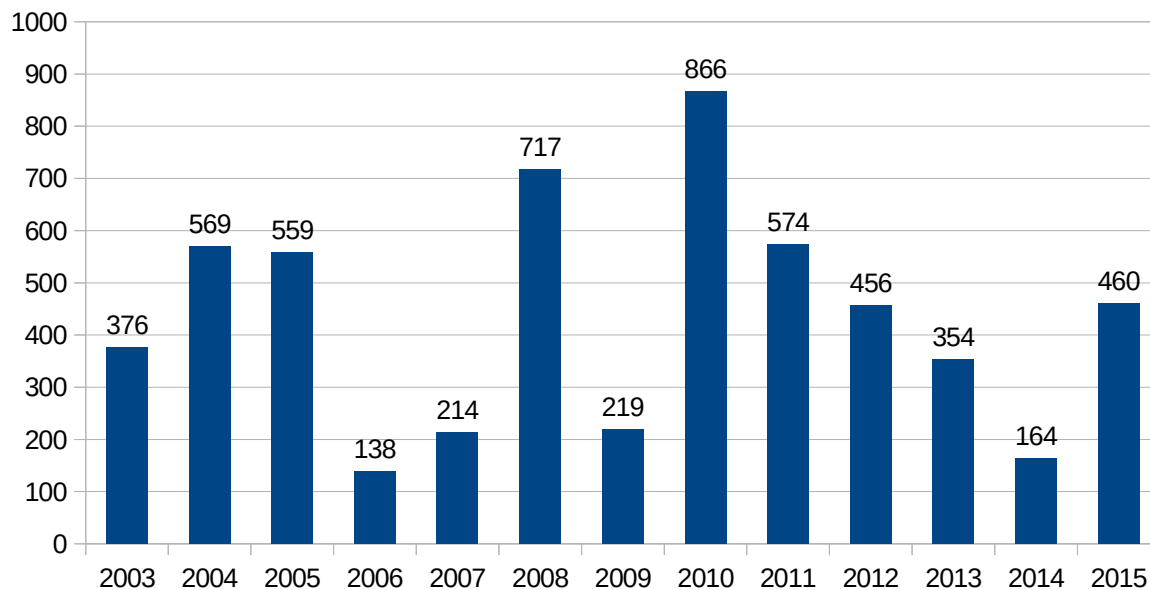
Ogniska zatrucia/zakażenia pokarmowego

Do 31 grudnia 2015 roku opracowano 120 ognisk pojedynczych chorób zakaźnych. Ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego nie zarejestrowano.

Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na ospę wietrzną w powiecie koneckim w latach 2002 – 2015

Lata	Liczba zachorowań ospa wietrzna	Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy
2002	261	306,0
2003	376	442,5
2004	569	659,8
2005	559	659,8
2006	138	162,9
2007	214	253,3
2008	717	848,7
2009	219	262,7
2010	866	1006,7
2011	574	671
2012	456	537
2013	354	416
2014	164	196
2015	460	554,7

Zachorowalność na ospę wietrzną

W 2015 roku zaobserwowano wzrost liczby zachorowań dla ospy wietrznej, co jest zgodne z 2-3 letnią cyklicznością tej jednostki chorobowej. W związku z wprowadzeniem na rynek szczepionki przeciwko ospie wietrznej w przyszłości zachorowalność winna nadal spadać.

Analiza sytuacji epidemiologicznej wirusowych zapaleń wątroby typu B i typu C w latach 2000 - 2015 w powiecie koneckim.

Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B w powiecie koneckim w latach od 2000r. do 2015r.

Lata	Liczba zachorowań wzw B (B16, B18.0-B18.1)*	Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy
2000	8	9,3
2001	9	10,5
2002	7	8,2
2003	6	7,1
2004	1	1,2
2005	4	4,7
2006	2	2,4
2007	4	4,7

Lata	Liczba zachorowań wzw B (B16, B18.0-B18.1)*	Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy
2008	2	2,4
2009	4	4,8
2010	0	0
2011	5	6,0
2012	4	4,7
2013	2	2,3
2014	2	2,3
2015	3	3,6

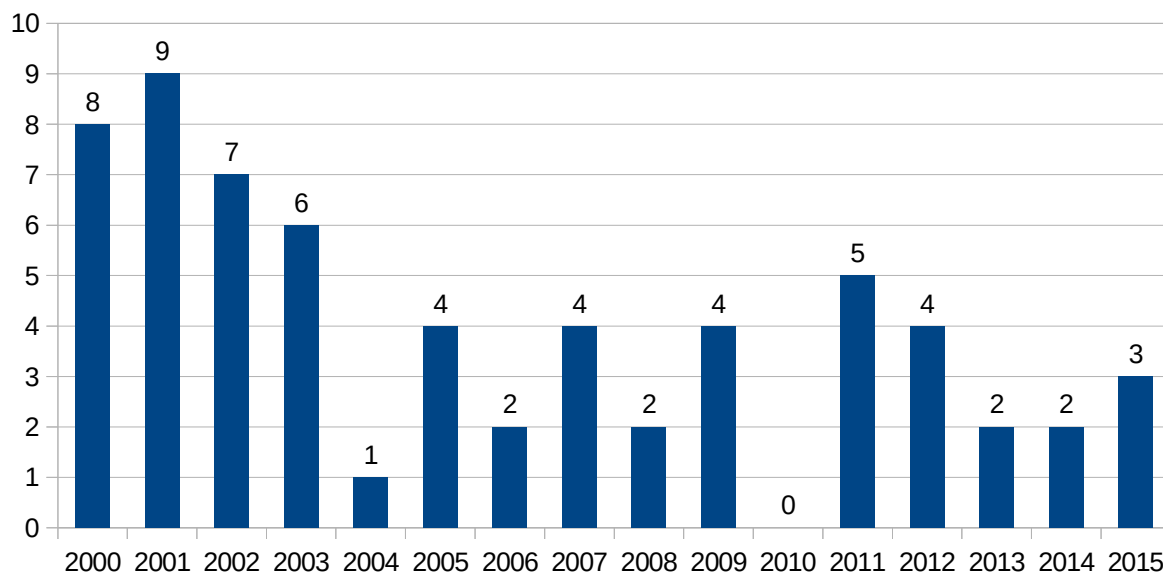
* kod według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10

B16 – Ostre wirusowe zapalenie wątroby B

B18.0 – Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby B z wirusem delta

B18.1 – Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby B bez wirusa delta

Liczba zachorowań na wzw typu B

Od 2000 do 2014 roku zanotowano od 8 do 3 przypadków, w 2015r. wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy odpowiednio od 9,3 do 3,6. W latach 2005 – 20015 zapadalność na tą jednostkę chorobową utrzymuje się na porównywalnym niskim poziomie, aż do całkowitego

braku zgłoszeń w 2010r. W latach 2011 - 2015 zanotowano wzrost zgłoszeń przewlekłych wzwb, co jest wynikiem polepszenia diagnostyki w kierunku zakażeń HBV.

Utrzymująca się tendencja spadkowa jest efektem intensywnych programów zapobiegania i zwalczania tej choroby realizowanych w latach poprzednich, między innymi wprowadzenia szczepień ochronnych oraz poprawie warunków sterylizacji i upowszechnienie stosowania sprzętu jednorazowego użycia w podmiotach prowadzących działalność leczniczą.

Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu C w powiecie koneckim w latach 2000 - 2015

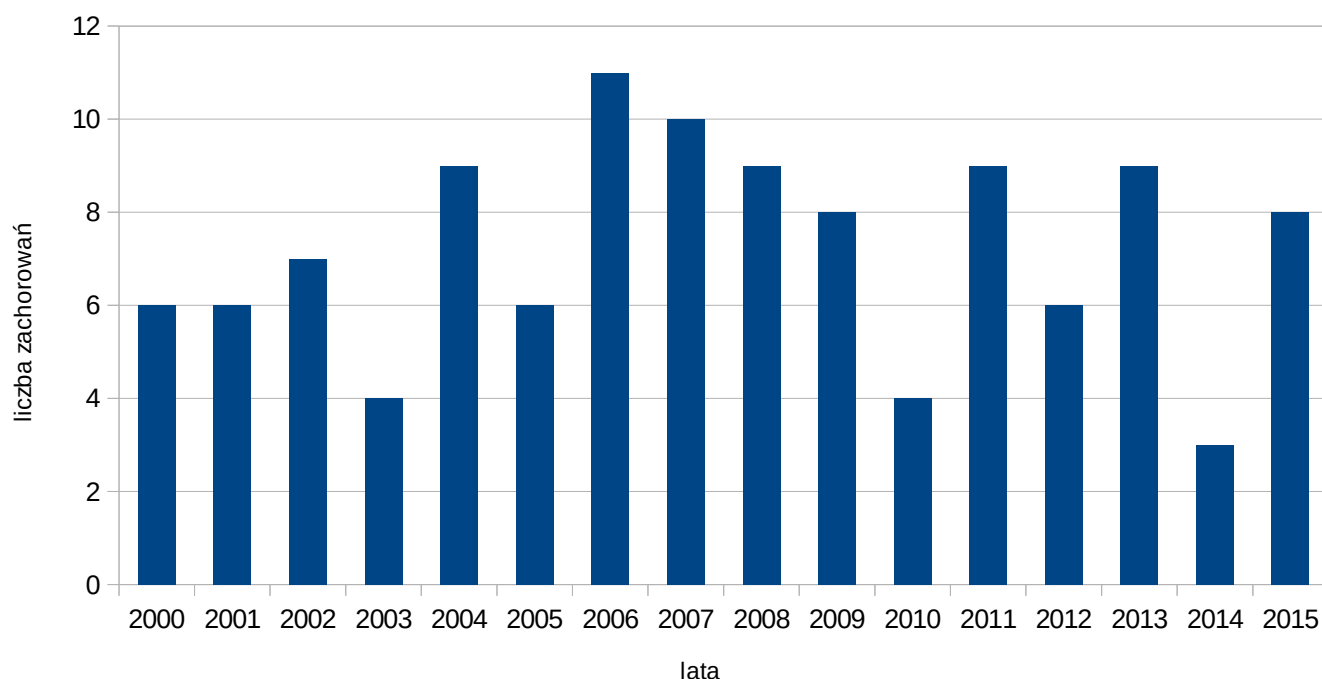
Lata	Liczba zachorowań wzwb C (B17.1, B18.2)*	Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy
2000	6	7,0
2001	6	7,0
2002	7	8,2
2003	4	4,7
2004	9	10,6
2005	6	7,1
2006	11	13,1
2007	10	11,8
2008	9	10,7
2009	8	9,6
2010	4	4,6
2011	9	10,5
2012	6	7,0
2013	9	10,7
2014	3	3,5
2015	8	9,6

* kod według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10

B17.1 – Ostre wirusowe zapalenie wątroby C

B18.2 – Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby C

Liczba zachorowań na WZW typu C

Sytuacja epidemiologiczna wirusowego zapalenia wątroby typu C przypomina tę, jaka istniała w dziedzinie wirusowego zapalenia wątroby typu B przed wprowadzeniem szczepień ochronnych. We wskazanym okresie zanotowano :

w 2000r. – 6 przypadków

2013r. – 9 przypadków

2015r. - 8 przypadków

Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy wynosił odpowiednio 7,0 w 2000r. i 9,6 w 2015r. Nastąpił znaczny wzrost zachorowań na tę jednostkę chorobową. Największą liczbę zachorowań zaobserwowano w 2006 r. – 11 przypadków (wskaźnik zapadalności - 13,1). Zwiększająca się liczba wykrywanych i zgłaszanych zachorowań jest wynikiem polepszenia diagnostyki w kierunku zakażeń HCV. Lepsza dostępność testów diagnostycznych sprawia, że u coraz większej liczby osób jest rozpoznawane zakażenie, co z kolei może zmniejszyć transmisję wirusa. Wprowadzenie testów typu antygen/przeciwciało skraca do minimum okres okienka serologicznego, to zaś może pomóc w rozpoznawaniu zakażenia HCV we wczesnym okresie.

II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej

1. Wprowadzenie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich prowadzi nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1412) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 139).*

Wymagania jakim powinna odpowiadać woda, sposób oceny jej przydatności do spożycia oraz sprawowania nadzoru nad jej jakością *określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 1989).* Zgodnie z tym rozporządzeniem woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu oraz nie ma agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia podstawowe wymagania mikrobiologiczne i chemiczne określone w jego załącznikach.

W roku sprawozdawczym 2015 podobnie jak w roku ubiegłym PPIS w Końskich gromadził dane w zakresie zintegrowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody oraz nad obiektami służącymi do zaopatrzenia ludności w wodę zgodnie z arkuszami tematycznymi, prowadził na bieżąco ich aktualizację, a następnie raportował dane monitoringowe w wyznaczonych terminach Świętokrzyskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w systemie informatycznym WODA – EXCEL.

2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

W 2015r. PPIS w Końskich objął nadzorem sanitarnym 19 urządzeń wodociągowych, w tym 18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 1 inny podmiot zaopatrujący wodę. Skontrolowano 100% urządzeń wodociągowych znajdujących się w ewidencji.

Na terenie powiatu koneckiego wodociągi oraz inny podmiot zaopatrujący w wodę w 100% zasilane są w wodę z ujęć głębinowych.

Liczba stałej ludności zaopatrywanej w wodę z urządzeń wodnych w 2015r. wynosiła ok. 81,964 tys.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobiera do badań próbki wody oraz ocenia stan sanitarno – techniczny urządzeń wodnych. Badania wykonywane były w akredytowanych laboratoriach WSSE w Kielcach i PSSE w Skarżysku – Kam.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody (kontrolnego i przeglądowego) dokonywane są pobory próbek wody do badania z urządzeń wodociągowych, z częstotliwością uzależnioną od wielkości wodociągu (tj. produkcji wody i ilości odbiorców), jak również stwierdzanych problemów z jakością wody.

W 2015r. przeprowadzono 25 kontroli sanitarnych urządzeń wodnych, 89 kontroli jakości wody do spożycia, pobrano 105 próby wody (w tym 84 prób do monitoringu kontrolnego i 21 prób do monitoringu przeglądowego).

Poza kontrolą jakości wody prowadzoną przez Państwową Inspekcję Sanitarną w 2015 roku była dokonywana kontrola wewnętrzna przez właścicieli urządzeń wodociągowych, zgodnie z opracowanymi i harmonogramami poboru.

W celu określenia, czy spożywana woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich systematycznie, w oparciu o sprawozdania z badań jakości wody do spożycia, dokonywał jej oceny w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. Oceny jakości wody (wystosowano 38 pism) na bieżąco przekazywane były administratorom wodociągów oraz wójtom i burmistrzom, z prośbą o poinformowanie mieszkańców.

Wydano ogółem 37 decyzji administracyjnych, w tym 5 decyzji na poprawę stanu sanitarno – technicznego, 4 decyzje na poprawę jakości wody do spożycia, 2 prolongaty, 6 decyzji o wygaśnięciu, 6 decyzji – oceny jakości wody, 14 decyzji płatniczych.

Na terenie powiatu koneckiego w 2015r. działania naprawcze w zakresie poprawy stanu sanitarno-technicznego wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę prowadzone były w niewielkim zakresie (za wyjątkiem wodociągu Stąporków), zakres prac obejmował m. in. modernizację sieci wodociągowej oraz urządzeń i instalacji wodociągowych, tj.:

- **wodociąg Stąporków** gm. Stąporków – wyposażono wodociąg w 3 zbiorniki wyrównawcze na wodę naziemne, stalowe: 2 o poj. 150 m³ z systemem stałego ciśnienia zlokalizowane na ujęciu wody w Czarnieckiej Górze, gdzie wybudowano też komorę zasuw; 1 o poj. 25 m³ zlokalizowany w Hucisku, w 2015r. przystąpiono do eksploatacji zbiorników;
- **wodociąg Końskie** gm. Końskie – wymieniono sieć wodociągową na odcinku ok. 2,6 km w Końskich i Modliszewicach;
- **wodociąg Przyłogi, wodociąg Stanowiska** gm. Smyków – wyposażono wodociągi w urządzenia poprawiające system dostawy wody do budynków stacji wodociągowych;
- **wodociąg Falków gm. Falków** – wyposażono wodociąg w nowy hydrant, pompę i wodomierze.

Wydano 4 decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarno – technicznego następujących wodociągów: wodociąg Radoszyce, wodociąg Odrowąż, wodociąg Pardołów, wodociąg Smarków, zarządzono m. in:

- doprowadzenie do należytego stanu sanitarno – technicznego przykryć studni, armatury studziennej, den szachtów studziennych, drabinek prowadzących do szachtów, ścian i podłóg w budkach na zbiornikach wody.

W/w zarządzenia decyzji wykonano.

W dalszym ciągu prowadzone są postępowania dotyczące:

- wodociągu Pardołów, gdzie zarządzono doprowadzenie do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian w pomieszczeniu chlorowni, z terminem wykonania zarządzeń na wniosek zobowiązanego do dnia 31 maja 2016r. z uwagi na konieczność przeprowadzenia wcześniej remontu dachu budynku;

- wodociągu Smarków, gdzie na wniosek strony udzielono prolongaty do dnia 30.04.2016r. odnośnie wykonania zarządzenia decyzji, dotyczącego doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego szachtu studziennego.

Udzielono też doraźne zalecenia, dotyczyły okazania do wglądu dokumentacji zdrowotnej pracowników. Zalecenia wykonano.

2.1. Wodociągi o produkcji <100 m³/dobę

W 2015r. na terenie powiatu koneckiego znajdowało się 6 wodociągów (wodociągi: Dęba gm. Ruda Maleniecka, Klucko gm. Radoszyce, Pardołów gm. Stąporków, Smarków gm. Stąporków, Stanowiska gm. Smyków, Wąsosz gm. Końskie) o produkcji poniżej 100 m³/dobę. W stosunku do 2014r. ich ilość nie uległa zmianie. Urządzenia te zaopatrywały ok. 3,435 tys. ludności stałej.

Wodociągi o produkcji poniżej 100 m³/dobę w 2015r. w większości dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* za wyjątkiem wodociągu Dęba, gdzie stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia z uwagi na odchylenia od wymaganego składu fizykochemicznego (ponadnormatywna zawartość mętności oraz żelaza).

2.2. Wodociągi o produkcji 100 - 1000 m³/dobę

W 2015r., bez zmian w stosunku do 2014r. pod nadzorem PPIS w Końskich znajdowało się 10 wodociągów (wodociągi: Bernów gm. Gowarczów, Gowarczów gm. Gowarczów, Fałków gm. Fałków, Gosań gm. Stąporków, Mnin gm. Słupia, Odrowąż gm. Stąporków, Paruchy gm. Końskie, Przyłogi gm. Smyków, Radoszyce gm. Radoszyce, Wyszyna Fałkowska gm. Ruda Maleniecka) o produkcji od 100 do 1000 m³/dobę. Dostarczały one wodę dla 35,704 tys. ludności stałej.

Wydano 1 decyzję administracyjną, w związku ze stwierdzonym zanieczyszczeniem

mikrobiologicznym wody z wodociągu Odrowąż (obecność bakterii wskaźnikowych grupy coli). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia i wydał decyzję administracyjną z rygorem natychmiastowej wykonalności, w której nakazał podjęcie działań naprawczych z zakresu dezynfekcji, poinformowanie odbiorców wody o warunkowej przydatności wody do spożycia. Szybka reakcja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich oraz duże zaangażowanie zarządcy wodociągu pozwoliły na szybkie zlokalizowanie powstałego zanieczyszczenia i jego wyeliminowanie za pomocą skutecznej dezynfekcji. Wydano także 2 stosowne komunikaty dotyczące jakości wody skierowane do konsumentów wody.

W przypadku 2 wodociągów (wodociąg Bernów, wodociąg Gosań) stwierdzono krótkotrwale pogorszenie się jakości wody, z uwagi na obecność bakterii wskaźnikowych grupy coli. Powtórnie wykonane badania próbek wody nie wykazały przekroczeń parametrów, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badania wody.

Na koniec roku sprawozdawczego 2015 oceniono, że jakość dostarczanej wody nie budziła zastrzeżeń, za wyjątkiem wody z wodociągu Radoszyce, gdzie stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na przekroczenie parametrów zawartych w załączniku nr 3 B do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 1989), tj. podwyższony poziom siarczanów oraz przekroczenie parametrów zawartych w załączniku nr 4 do wyżej cytowanego rozporządzenia, tj. podwyższony poziom twardości ogólnej. Prowadzone jest postępowanie administracyjne dotyczące uzdatnienia jakości fizykochemicznej wody z przedmiotowego wodociągu. z uwagi na odchylenia od wymaganego składu fizykochemicznego.

2.3. Wodociągi o produkcji 1000 - 10000 m³/dobę

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich, podobnie jak w roku ubiegłym nadzorowała 2 wodociągi o produkcji od 1000 do 10000 m³/dobę, tj. wodociąg Końskie gm. Końskie, wodociąg Stąporków gm. Stąporków.

Wodociągi te zostały zakwalifikowane jako wodociągi raportowane do Komisji Europejskiej, są to urządzenia produkujące wodę w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące więcej niż 5000 osób.

Przedmiotowe wodociągi zaopatrywały w wodę odpowiadającą wymaganiom ok. 42,825 tys. ludności stałej.

Wydano 1 decyzję administracyjną, w związku ze złą jakością fizykochemiczną wody z wodociągu Stąporków, PPIS w Końskich stwierdził warunkową przydatność wody ze względu na ponadnormatywną wartość mętności.

2.4. Wodociągi o produkcji 10000 - 100000 m³/dobę

Na terenie powiatu koneckiego brak jest wodociągów o produkcji od 10000 do 100000 m³/dobę.

2.5. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W 2015r. pod nadzorem PPIS w Końskich znajdował się 1 inny podmiot zaopatrujący w wodę, tj. wodociąg Czarniecka Góra SZPITAL gm. Stąporków, stanowiący zaopatrzenie w wodę dla Świętokrzyskiego Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze (2 budynki szpitala, pływalnia).

W analizowanym okresie wydano 1 decyzję administracyjną, w związku ze złą jakością fizykochemiczną wody w wodociągu Czarniecka Góra Szpital – ponadnormatywna zawartość żelaza i manganu.

W 2015r. stwierdzono także krótkotrwałe pogorszenie jakości wody spowodowane ponadnormatywną zawartością żelaza i manganu, które ustąpiło po podjęciu działań naprawczych przez zarządzającego wodociągiem.

Na koniec okresu sprawozdawczego stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia z przedmiotowego wodociągu z uwagi na odchylenia od wymaganego składu fizykochemicznego.

Wydano 1 decyzję dotyczącą poprawy stanu sanitarno – technicznego wodociągu, zarządzono:
– doprowadzenie do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian w budynku SUW, ścian w szachcie studziennym, armatury oraz drabinki prowadzącej do szachtu, przykrycia włączów do zbiornika wody.

Zarządzenia decyzji wykonano.

2.6. Ujęcia powierzchniowe

Na terenie powiatu koneckiego brak jest wodociągów opartych na ujęciach powierzchniowych.

2.7. Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W roku sprawozdawczym 2015 podobnie jak w ubiegłym okresie, tj. od dnia obowiązywania *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r., w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.)* PPIS w Końskich nie wydawał zgód na odstępstwo od wymagań dla jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, określonych w przedmiotowym rozporządzeniu.

3. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek *Legionella sp.*

Wobec istniejących zagrożeń zdrowotnych powodowanych zasiedlaniem instalacji i urządzeń wodnych bakteriami z rodzaju *Legionella*, konieczne jest okresowe monitorowanie ciepłej wody użytkowej, w kierunku tych bakterii.

Wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać ciepła woda użytkowa w zakresie parametru *Legionella sp.* określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 1989).

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich w 2015r. pobrali w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego do badania próbki wody ciepłej (ogółem 27 próbek) na obecność pałeczek *Legionella sp.* w wytypowanych obiektach na terenie powiatu koneckiego (szpital, hotele, motele, obiekty pomocy społecznej, pływalnie).

W wyniku 13 kontroli jakości wody ciepłej użytkowej przeprowadzonych w 10 obiektach, nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości bakterii *Legionella sp.*

W oparciu o wyniki badań wydawane były na bieżąco oceny o jakości wody ciepłej użytkowej przekazywane właścicielom obiektów (wystosowano 13 pism).

3.1. Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W 2015r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich skontrolowali na obecność bakterii *Legionella sp.* w ciepłej wodzie użytkowej 1 szpital będący w ewidencji.

W nadzorowanym szpitalu, w ramach nadzoru bieżącego pobrano ogółem 4 próbki wody ciepłej (po 2 próbki z dwóch odrębnych wewnętrznych instalacji ciepłej wody w starym i nowym budynku szpitala). W badanym zakresie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości bakterii *Legionella sp.*

3.2. Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego

W 2015r. w powiecie koneckim przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich pobrali w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego do badania 23 próbki wody ciepłej w celu określenia skolonizowania instalacji pałeczkami *Legionella sp.*, w tym: 14 próbek w 7 obiektach zamieszkania zbiorowego, tj. 3 hotelach, 1 motelu i 1 pensjonacie, 2 obiektach pomocy społecznej oraz 9 próbek w 2 pływalniach.

W wyniku badań jakości ciepłej wody użytkowej stwierdzono, że jakość wody spełnia wymagania sanitarne.

4. Wnioski

Zaopatrzenie ludności w wodę jest bardzo istotnym elementem zachowania właściwego stanu sanitarnego powiatu. Rozbudowywana jest systematycznie rozdzielcza sieć wodociągowa, a także prowadzona jest modernizacja już istniejącej, działania te zwiększają dostępność ludności do wody spełniającej wymagania sanitarne.

W roku 2015 skontrolowano wszystkie wodociągi. Na podstawie uzyskanych danych można stwierdzić, że stan sanitarny budynków i urządzeń uzdatniających wodę na terenie powiatu koneckiego ulega stałej poprawie.

Prowadząc na bieżąco monitoring jakości wody do spożycia, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowały stosowne działania w przypadkach naruszeń wymagań sanitarnych.

Jakość wody była najczęściej kwestionowana z uwagi na przekroczenia zawartości żelaza i manganu oraz zwiększonej mętności.

Kwestię bardzo istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koneckiego stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych. Zabezpieczenie awaryjne w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub awarii ujęć na terenie powiatu koneckiego, ze względu na brak studni publicznych oraz zbyt małą ilość cystem i innych zbiorników magazynujących wodę w środkach transportu, jest niezadowalające.

III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- wniosków dotyczących konieczności wykonania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu,
- przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- przystąpienia do użytkowania przedsięwzięcia,
- uzgadnianie i opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przyczyniają się do eliminacji nieprawidłowości w zakresie sanitarno – higienicznym, zapewniają właściwe warunki sanitarno-zdrowotne w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednie warunki pracy.

Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2015:

- Postanowienia dot. uzgodnienia przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – 5
- Wydane opinie sanitarne dot. dokumentacji projektowej (projekty budowlane) – 31
- Wydane w drodze postanowień opinie sanitarne o konieczności wykonania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu – 12
- Wydane w drodze decyzji pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego - 22
- Wydane decyzje dotyczące opłat za wykonanie czynności w pionie nadzoru sanitarnego - 40
- Zaopiniowane projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – 2
- Liczba przeprowadzonych wizji lokalnych związanych z oceną usytuowania projektowanej inwestycji, zmiany przeznaczenia terenów, obiektów itp. oraz liczba przeprowadzonych kontroli obiektów w trakcie budowy – 55
- Uzgodnienia dot. zakresu i stopnia szczegółowości informacji do prognozy oddziaływania na środowisko – 2
- Uzgodnienia wydane w innej formie – 18
- Wydane decyzje o spełnieniu wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą - 12
- Uzgodnienia dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisk - 0
- Uzgodnienie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - 1

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk

1. Wprowadzenie

Bieżący nadzór sanitarny Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy różnorodnych obiektów, są to między innymi: kąpieliska, baseny kąpielowe, ustępy publiczne, domy pomocy społecznej, hotele i inne obiekty hotelarskie, obiekty czasowo – turystyczne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, prosektorium i inne obiekty, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osobom z nich korzystającym.

W 2015r. na 281 obiektów użyteczności publicznej ujętych w ewidencji PSSE w Końskich skontrolowano 172 obiektów, przeprowadzono w nich 226 kontroli sanitarnych, dodatkowo przeprowadzono 19 kontroli innych obiektów (nie ujętych w ewidencji: ekshumacje, samochody do przewozu zwłok i szczątków, samochody do przewozu chorych) oraz 24 kontrole jakości wody z pływalni i 1 kontrolę jakości wody z kąpieliska.

Powyższa liczba nie uwzględnia kontroli urządzeń wodnych (wodociągów) i podmiotów leczniczych.

W oparciu o wyniki badań wydawane były na bieżąco oceny jakości wody w pływalniach, kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli, przekazywane właścicielom i administratorom obiektów (8 ocen dotyczyło jakości wody w pływalniach, 6 ocen dotyczyło jakości wody w kąpielisku, w tym: 5 bieżących ocen jakości wody i 1 sezonowa ocena jakości wody oraz 2 bieżące oceny jakości w miejscu wykorzystywanym do kąpieli).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich wydał 10 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich. Ekshumacja zwłok/szczątków jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych przy zachowaniu odpowiednich warunków sanitarnych. Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowali nadzór nad prawidłowym przebiegiem czynności ekshumacyjnych i warunkami sanitarnymi przewozu zwłok. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Oceniając stan sanitarny środków do przewozu zwłok/szczątków ludzkich zwrócono szczególną uwagę na przestrzeganie obowiązku mycia i dezynfekcji części pojazdu przeznaczonej do umieszczania zwłok/szczątków, częstotliwość w/w czynności, stosowane preparaty. Wszystkie skontrolowane samochody były prawidłowo oznakowane i spełniały wymogi techniczne do przewozu zwłok/szczątków ludzkich.

Na wniosek Starosty Koneckiego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

w Końskich wydał 10 opinii w formie postanowienia na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015r., 4 obiekty oceniono negatywnie ze względu na zły stan sanitarno – techniczny (2 placówki zapewniające całodobową opiekę, 1 zakład fryzjerski, 1 zakład fryzjersko – kosmetyczny), co stanowi 2,33% wszystkich skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędzeń

2.1. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowane są 2 ustępy publiczne znajdujące się w Końskich. W w/w obiektach przeprowadzono 4 kontrole.

Dezynfekcja pomieszczeń i urzędzeń prowadzona była na bieżąco.

Czystość i porządek otoczenia obiektów nie budziły zastrzeżeń.

2.2. Obiekty Pomocy Społecznej

Nadzorowane są 4 placówki zapewniające całodobową opiekę, 3 w gm. Stąporków: Ośrodek Opiekuńczy „Barbara” w Wielkiej Wsi, Dom Opieki „Pogodna Jesień” w Odrowążu, „Kompleks Opiekuńczy u Stępników” w Koziej Woli; 1 w gm. Fałków: „Dom Zielone Wzgórze” w Starzechowicach.

Przeprowadzono 7 kontroli przedmiotowych obiektów.

Wydano 1 decyzję dotyczącą poprawy stanu sanitarno – technicznego 1 obiektu pomocy społecznej, zarządzono prowadzenie prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi, zgodnego z wymaganiami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30.07.2010r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi*, tj.:

- zapewnienie pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie bądź przecięcie do zbierania odpadów medycznych o kodzie 18 01 03 o ostrych końcach i krawędziach oraz pojemników do zbierania odpadów „nieostrych”;
- zapewnienie prawidłowych warunków przechowywania odpadów niebezpiecznych do czasu ich odbioru przez uprawnioną firmę;
- zapewnienie umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych z firmą posiadającą wymagane zezwolenie.

Nakazano usunięcie stwierdzonych uchybień w terminie 7 dni od dnia, kiedy niniejsza decyzja stanie się ostateczna.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono wykonanie zarządzeń wymienionych w pkt 1, 2 oraz niewykonanie zarządzenia wymienionego w pkt 3, tj.

- nie zapewniono umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych z firmą posiadającą wymagane zezwolenie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w obiekcie wytwarzane są odpady medyczne w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych z użyciem sprzętu jednorazowego użytku (igły, strzykawki, cewniki itp.), co było niezgodne z deklarowanym wcześniej stanem, gdzie pensjonariusze korzystali ze wszelkich świadczeń zdrowotnych w PZOZ w Fałkowie.

Za nieprawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi dyrektora obiektu ukarano grzywną w drodze mandatu karnego kredytowanego w wysokości 300 zł.

W dalszym ciągu prowadzone jest postępowanie dotyczące 1 obiektu pomocy społecznej wszczęte decyzją znak: SE. Ia – 4234/3/2014 z dnia 6.08.2014r., na wniosek strony udzielono prolongaty odnośnie wykonania zarządzenia wymienionego w p-ktcie 1 decyzji dotyczącego zapewnienia sanitariatów (łazienek i toalet) dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych, zarządzenia wymienione w p-ktach 2 – 9, dotyczące:

- zapewnienia prawidłowej powierzchni pokoju 3 osobowego;
- zapewnienia magazynu bądź wydzielonego miejsca do przechowywania bielizny czystej;
- zapewnienia magazynu bądź wydzielonego miejsca do przechowywania bielizny brudnej;
- zapewnienia pomieszczenia do spożywania posiłków oraz przechowywania odzieży wierzchniej i ochronnej personelu;
- zapewnienia punktu poboru wody bieżącej, zimnej i ciepłej oraz wentylacji grawitacyjnej w pomieszczeniu porządkowym na parterze budynku;
- zapewnienia gabinetu medycznej pomocy doraźnej wyposażonego w umywalkę do mycia rąk;
- zapewnienia urządzenia chłodniczego przeznaczonego do przechowywania leków, środków farmaceutycznych zgodnie z zaleceniami producenta;
- zapewnienie pomieszczenia pomocniczego do prania i suszenia; zostały wykonane.

2.3. Obiekty hotelarskie

Hotele, motele, inne

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest 5 hoteli, 3 motele, 1 pensjonat, 1 inny obiekt (ośrodek szkoleniowy), w którym świadczone są usługi hotelarskie.

Powyższe obiekty stanowią bazę całoroczną, w większości reprezentują wysoki standard świadczonych usług.

Skontrolowano 9 z 10 obiektów z uwagi na to, że 1 obiekt jest nieczynny, przeprowadzono ogółem 21 kontroli, w tym: 12 kontroli w zakresie gospodarki odpadami. Decyzji nie wydano.

Udzielono doraźne zalecenia w 2 obiektach (1 motel, 1 pensjonat), dotyczyły okazania do wglądu aktualnego wyniku badania wody do spożycia z wodociągu prywatnego, opartego o studnię kopaną, zaopatrującego obiekt w wodę oraz okazania do wglądu aktualnej dokumentacji zdrowotnej personelu, zalecenia wykonano.

W 2015r. wzmożono nadzór nad w/w obiektami w zakresie kontroli gospodarki odpadami w związku zagrożeniem wynikającym z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń na terytorium województwa świętokrzyskiego.

Kontrole przedmiotowych obiektów nie wykazały nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami, czystość i porządek otoczenia obiektów nie budziła zastrzeżeń.

Nie stwierdzono wyrzucania żywności zawierającej produkty pochodzenia zwierzęcego (np. kanapki z wędliną, pieczone mięso, domowe przetwory z mięsem, itp.).

Obiekty wyposażone są w dostateczną ilość urządzeń do czasowego gromadzenia odpadów komunalnych, stan sanitarno – techniczny i sanitarno – porządkowy urządzeń do gromadzenia odpadów (kontenerów oraz pojemników) nie budził zastrzeżeń.

Odbiór i transport odpadów są świadczone przez specjalistyczne, uprawnione firmy, powyższe jest poświadczane stosowną dokumentacją (okazano do wglądu umowy oraz dowody opłat za odbiór odpadów komunalnych).

W obiektach, zgodnie z zaleceniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich umieszczone zostały w widocznych miejscach ulotki informacyjne pt. INFORMACJA DLA PODRÓŻNYCH „Choroby nie znają granic!”, dostarczone w ramach prowadzonej akcji informacyjnej, dotyczącej zagrożeń wynikających z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń.

Obiekty wczasowo-turystyczne

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest: 30 ośrodków wypoczynkowych oraz 3 pola namiotowe.

Powyższe obiekty stanowią w większości bazę sezonową, znajdują się na terenach wiejskich, tj. w Sielpi i Czarnieckiej Górze (2 obiekty).

W 2015r. na terenie powiatu koneckiego zwiększyła się baza noclegowa, sezonowa w związku z oddaniem do użytku w sezonie letnim nowo wybudowanego ośrodka wypoczynkowego - Ośrodek Wypoczynkowy „DOMINGO” w Sielpi, ilość miejsc noclegowych: 27 (3 domki 5 osobowe, 2 domki 6 osobowe) oraz rozbudową ośrodka wypoczynkowego „Próchnik” w Sielpi, ilość nowych miejsc noclegowych: 18 (3 domki 6 osobowe).

Skontrolowano 29 obiektów, przeprowadzono 32 kontrole, których zakres obejmował m. in. kontrolę zaopatrzenia w wodę do spożycia, odprowadzania ścieków bytowo – gospodarczych, gospodarkę odpadami komunalnymi, postępowania z bielizną czystą i brudną, stan sanitarno – techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia.

Udzielono doraźne zalecenia w 5 obiektach (1 pole namiotowe, 4 ośrodki wypoczynkowe), dotyczyły m. in.:

- okazania do wglądu dokumentacji potwierdzającej odbiór nieczystości płynnych oraz serwisowanie sanitariatów przenośnych (opróżnianie, mycie i dezynfekcję)
- okazania do wglądu dokumentacji potwierdzającej odbiór odpadów komunalnych,;
- okazania do wglądu aktualnego wyniku badania wody z basenu ogrodowego znajdującego się na terenie ośrodka wypoczynkowego;
- okazania do wglądu dokumentacji poświadczającą korzystanie z usług pralniczych;
- okazania do wglądu aktualnej dokumentacji zdrowotnej personelu.

Zalecenia wykonano.

Zakończone zostało postępowanie administracyjne dotyczące pola namiotowego w Sielpi dzierżawionego przez firmę LUX DOM (w związku z wykonaniem zarządzeń decyzji znak SE.Ia – 4252/28/2014 z dnia 08.08.2014r.) odnośnie zapewnienia umywalni z natryskami i umywalkami oraz zapewnienia punktu mycia naczyń.

W sezonie letnim 2015r. za zły stan sanitarny pola (przepełnione, nie opróżnione sanitariaty przenośne typu toi-toi, nadmiar i nieprawidłowe składowanie odpadów komunalnych) na dzierżawcę nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 200 złotych.

2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W ewidencji PSSE w Końskich znajdują się 96 zakładów usługowe: 59 zakładów fryzjerskich, 11 zakładów kosmetycznych, 14 zakładów odnowy biologicznej i 12 innych zakładów, w których są świadczone więcej niż jedna z usług.

Skontrolowano 83 zakłady, przeprowadzono 90 kontroli, których zakres obejmował m. in. kontrolę stanu sanitarno - technicznego zakładów oraz wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Podczas kontroli zwracano zatem szczególną uwagę na przestrzeganie zasad dezynfekcji i sterylizacji narzędzi i sprzętu wielorazowego użytku oraz prawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, tj. warunki czasowego przechowywania w miejscu ich powstawania, czy odbiór odpadów świadczą uprawnione firmy, czy powyższe jest potwierdzone stosowną dokumentacją.

Wniesiono 1 interwencją dotyczącą nieprawidłowości w zakresie zatrudniania pracowników w zakładzie fryzjerskim (brak umów o pracę, brak dokumentacji zdrowotnej),

działając na podstawie art. 65 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 267 późn. zmianami) interwencję przekazano według właściwości Państwowej Inspekcji Pracy w Kielcach, Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Urzędowi Skarbowemu w Końskich.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że interwencja w części zagadnień podlegających nadzorowi Państwowej Inspekcji Sanitarnej PIS jest bezzasadna.

Wydano 2 decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarno – technicznego (1 zakład fryzjerski, 1 zakład fryzjersko – kosmetyczny), zarządzono:

- zapewnienie ochrony wejścia z zewnątrz do obiektu przed nadmiernym dopływem chłodnego powietrza;
- zapewnienie umywalki do mycia rąk w pomieszczeniu świadczenia usług;
- zapewnienie wody ciepłej przy umywalce do mycia rąk oraz przy zlewie w miejscu do przechowywania sprzętu do utrzymania czystości;
- zapewnienie przedsionka w sanitariacie;
- zapewnienie wentylacji mechanicznej w sanitariacie;
- zapewnienie szafy dwudzielnej do przechowywania odzieży wierzchniej i ochronnej.

Wykonano część w/w zarządzeń, w dalszym ciągu prowadzone jest postępowanie.

Udzielono doraźne zalecenia w 3 obiektach (1 zakład odnowy biologicznej, 2 zakłady fryzjerskie), dotyczyły min.:

- okazania do wglądu aktualnego wyniku badania wody z urządzenia do odnowy biologicznej;
- okazania do wglądu protokołu z pomiarów skuteczności działania urządzeń wentylacyjnych w pomieszczeniach zakładu odnowy biologicznej;
- okazania do wglądu bądź uaktualnienia dokumentacji zdrowotnej personelu;
- opracowania procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi w zakładzie;
- zapewnienia apteczki pierwszej pomocy wyposażonej w podstawowe środki;
- zaopatrzenia obiektu w książkę kontroli.

Zalecenia wykonano.

Za zły stan sanitarny zakładu m. in. przeterminowane środki dezynfekcyjne, nie opisany, nieprawidłowy pojemnik na środek dezynfekcyjny tj. nieodpowiedniej wielkości, uniemożliwiającej całkowite zanurzenie dezynfekowanych narzędzi, brak ręczników jednorazowego użytku przy umywalce do mycia rąk w pomieszczeniu świadczenia usług, w zakładzie brak zapasu w/w, szuflady na czystą bieliznę oraz znajdujące się w nich peleryny zanieczyszczone ścinkami włosów, nieprawidłowe przechowywanie części bielizny czystej

jednorazowego użytku tj. odkrytym koszu na podłodze, właścicielkę zakładu ukarano grzywną w drodze mandatu karnego kredytowanego w wysokości 200 złotych.

2.5. Obiekty komunikacji publicznej

nie dotyczy

2.6. Cmentarze

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest 25 cmentarzy, skontrolowano 100%, przeprowadzono 31 kontroli.

Stan sanitarno – techniczny większości cmentarzy nie budził zastrzeżeń, obiekty posiadają ogrodzenia z trwałego materiału, zapewnione są punkty czerpalne wody, źródła zaopatrzenia w wodę stanowią wodociągi sieciowe bądź źródła własne (studnie kopane), zapewnione są urządzenia do czasowego gromadzenia odpadów komunalnych, część cmentarzy posiada utwardzone dojścia i dojazdy do powierzchni grzebalnych.

Za zły stan sanitarny 3 obiektów (nieprawidłowe postępowanie z odpadami pochodzącymi z powierzchni grzebalnej cmentarza tj. przepełnione kontenery przeznaczone do gromadzenia odpadów, składowanie znacznych ilości odpadów poza przeznaczonymi na ten cel urządzeniami, bezpośrednio na ziemi, w sąsiedztwie kontenerów, ogrodzenia cmentarza, za ogrodzeniem, przy bramach prowadzących na cmentarz, na cmentarnym parkingu) zarządców ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych (3 mandaty na kwotę 700 zł).

Udzielono doraźne zalecenia w 4 obiektach, dotyczyły:

- usunięcia odpadów z terenu cmentarza (w 3 obiektach);
- zapewnienia pojemników lub kontenerów do gromadzenia odpadów pochodzących z powierzchni grzebalnej cmentarza (w 1 obiekcie), cmentarz wyposażony był w boksy murowane. Zalecenia wykonano.

2.7. Domy przedpogrzebowe

nie dotyczy

2.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji PSSE w Końskich znajduje się 108 innych obiektów użyteczności publicznej, w tym: 6 terenów rekreacyjnych (plaża, place gier i zabaw), 10 zakładów pogrzebowych, 34 apteki, 3 sklepy zielarsko-medyczne, 3 domy kultury, 2 kina, 1 muzeum, 9 obiektów sportowych, 4 biblioteki, 6 parkingów, 8 urzędów miast i gmin, 1 park, 2 skwery, 18 stacji paliw, 1 prosektorium.

Skontrolowano 18 obiektów (w tym: 2 tereny rekreacyjne, 1 park miejski, 1 skwer, 6 parkingów, 2 obiekty sportowe, 1 prosektorium, 3 apteki, 2 zakłady pogrzebowe), co stanowi łącznie 16,66 % wszystkich obiektów w tej grupie, przeprowadzono łącznie 33 kontrole sanitarne, w tym 19 kontrole parkingów w zakresie gospodarki odpadami.

Zostało wszczęte postępowanie dot. 1 obiektu (parkingu) w związku ze stwierdzonym złym stanem sanitarno – technicznym pojemnika do gromadzenia odpadów, decyzji merytorycznej nie wydano ponieważ nieprawidłowości zostały usunięte w ciągu 7 dni, wydano decyzję płatniczą.

Na terenie powiatu nadzorowany jest 1 zakład usług prosektoryjnych.

Firma Usługi Prosektoryjne „HADES” mieści się w pomieszczeniach prosektorium dzierżawionych od ZOZ w Końskich. Zaopatrzenie w wodę: woda bieżąca zimna z wodociągu Końskie SZPITAL, woda ciepła z kotłowni przy szpitalu, rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę stanowi wodociąg sieciowy dla miasta Końskie. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych świadczy firma: ECO-ABC Sp. z o. o. ul. Przemysłowa 7, 97 - 400 Bełchatów.

2.9. Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe

Kąpieliska

W sezonie letnim 2015r. na terenie powiatu koneckiego funkcjonowało 1 kąpielisko w Sielpi Wielkiej na zbiorniku wodnym w Sielpi o długości linii brzegowej 50 m.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 18 lipca 2001r. *Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 469 z późn. zmianami)*, wprowadzającej zmiany w sposobie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, do PPIS w Końskich wpłynął 1 projekt uchwały Rady Miejskiej w Końskich w sprawie wykazu kąpielisk na terenie gminy Końskie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich, po dokonaniu uzgodnień, zaopiniował projekt pozytywnie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich sprawował w roku 2015 nadzór nad jakością wody w czasie trwania sezonu zgodnie z obowiązującym *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2011r. Nr 86 poz. 478 późn. zmianami)*.

Przeprowadzono 5 kontrole sanitarnych i 1 kontrolę jakości wody kąpieliska w Sielpi. Pobrano 2 próby wody z kąpieliska w Sielpi w ramach kontroli urzędowej.

Organizator kąpieliska podejmował właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku, poprzez:

- uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramu pobierania próbek wody z kąpieliska, który zrealizowano zgodnie z ustaleniami;
- oznakowanie kąpieliska tablicami informacyjnymi;
- systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w kąpielisku;
- badanie próbek wody z kąpieliska w laboratorium PIS w Skarżysku – Kamiennej i przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej (przed sezonem w ramach kontroli urzędowej pobrano do badania 2 próbki wody) i wewnętrznej (w sezonie w ramach kontroli wewnętrznej pobrano do badania 8 próbek wody) z kąpieliska w Sielpi, zgodnie z harmonogramem, przeprowadzonych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej, dokonał 5 bieżących ocen jakości wody i 1 sezonowej oceny jakości wody stwierdzając przydatność wody do kąpiele. Nie zanotowano wystąpienia krótkotrwałych zanieczyszczeń ani sytuacji wyjątkowych będących wydarzeniem lub splotem wydarzeń mających wpływ na jakość wody w kąpielisku. Stan sanitarny zbiornika w Sielpi i jego otoczenia nie budził zastrzeżeń.

W trakcie kontroli przeprowadzonej przed sezonem letnim w maju 2015r. stwierdzono następujące nieprawidłowości: w sanitariacie ogólnodostępnym, murowanym: ściany i sufity w częściach: damskiej i męskiej sanitariatu brudne, zawilgocone, drzwi wejściowe do sanitariatu (do części damskiej i męskiej) zniszczone, z ubytkami, wyposażenie (szafa na środki czystościowe i dezynfekcyjne) w złym stanie technicznym.

Nie wydano decyzji administracyjnej z uwagi na to, że obiekt będący przedmiotem kontroli był czynny w czasie sezonu kąpieliskowego tj. od 01.07.2015 r. do 31.08.2015 r., prace związane z poprawą jego stanu sanitarno – technicznego zostały ukończone przed rozpoczęciem sezonu letniego przed 01.07.2015r. sanitariat ogólnodostępny, murowany doprowadzono do należytego stanu sanitarno – technicznego, w/w nieprawidłowości zostały usunięte.

Udzielono doraźne zalecenia, dotyczyły:

- zapewnienia w sanitariacie ogólnodostępnym, murowanym pojemników na podpaski w kabinach wc w części damskiej sanitariatu oraz wieszaków na papier toaletowy w częściach (męskiej i damskiej);
- zapewnienia w sanitariatach kontenerowych dozowników na mydło w płynie w kabinach wc w częściach męskiej i damskiej, zaopatrzenia obiektu w książkę kontroli.

Zalecenia zostały wykonane.

W dniu 05.08.2015r. stwierdzono następujące nieprawidłowości: brak wody bieżącej, ciepłej przy umywalkach do mycia rąk w sanitariacie ogólnodostępnym, murowanym.

Zostało wszczęte postępowanie, decyzji merytorycznej nie wydano ponieważ w dniu 06.08.2015r. dzierżawca ustępu powiadomił o ich usunięciu, wydano decyzję płatniczą.

Miejsce wykorzystywane do kąpiel w Stąporkowie przy ul. Miłej

W sezonie letnim 2015r. na terenie miasta Stąporkowa uruchomiono miejsce wykorzystywane do kąpiel w Stąporkowie przy ul. Miłej, organizator miejsca – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stąporkowie, ul. Piłsudskiego 103.

Sezon kąpieliskowy w miejscu wykorzystywanym do kąpiel w Stąporkowie przy ul. Miłej, o długości linii brzegowej 50 m trwał od 15.07.2015 r. do 31.08.2015 r.

Organizator w sezonie letnim 2015r. zobowiązał się do prowadzenia kontroli wewnętrznej jakości wody w miejscu wykorzystywanym do kąpiel w Stąporkowie przy ul. Miłej, zgodnie z harmonogramem pobierania próbek wody uzgodnionym z PPIS w Końskich.

Zarządca miejsca wykorzystywanego do kąpiel wykonał następujące prace w związku z przygotowaniem do sezonu kąpieliskowego; naprawiono pomost, oznakowano miejsca do kąpiel, ustawiono tablicę informacyjną, zapewniono sanitariat przenośny typu toi-toi, zapewniono pojemniki do czasowego gromadzenia odpadów komunalnych, zatrudniono ratowników z niezbędnym sprzętem ratowniczym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbek wody pobranych w sezonie w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody) z miejsca wykorzystywanego do kąpiel, zgodnie z harmonogramem, przeprowadzonych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej, dokonał 2 bieżących ocen jakości wody, stwierdzając przydatność wody do kąpiel. Nie zanotowano wystąpienia krótkotrwałych zanieczyszczeń ani sytuacji wyjątkowych będących wydarzeniem lub splotem wydarzeń mających wpływ na jakość wody w miejscu wykorzystywanym do kąpiel. Stan sanitarny zbiornika w Stąporkowie i jego otoczenia nie budził zastrzeżeń.

Baseny kąpielowe

W ewidencji PSSE w Końskich znajdują się 2 pływalnie: Pływalnia Miejska w Końskich, Pływalnia Kryta w Czarnieckiej Górze przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji. Ogółem przeprowadzono 3 kontrole stanu sanitarnego pływalni, 24 kontrole jakości wody pływalni, pobrano 107 prób wody do badania. Jakość wody dobra.

Stan sanitarno – techniczny 1 obiektu nie budził zastrzeżeń.

Wydano 1 decyzję dotyczącą 1 pływalni, zarządzono:

- zapewnienie dla potrzeb Pływalni Krytej w Czarnieckiej Górze kompletnego sprzętu medycznego do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, tj: rezerwuaru tlenowego, wążów tlenowych, reduktora tlenowego. Zarządzenie decyzji wykonano.

Pływalnia Kryta w Czarnieckiej Górze przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji

Na przełomie miesięcy grudnia 2014r. i stycznia 2015r. przeprowadzono przegląd technologiczny połączony z całkowitą wymianą wody w nieckach basenowych, dokonano przeglądu instalacji basenowych oraz drobnych prac remontowych, przeprowadzono kompleksową dezynfekcję pomieszczeń i urządzeń basenowych.

5. Wnioski

Na terenie powiatu koneckiego w 2015r. obserwowano poprawę warunków bytowania mieszkańców, z uwagi na działania samorządów mające na celu między innymi poprawę struktury sieci zbiorowego zaopatrzenia miejscowości w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, gospodarki odpadami komunalnymi oraz nieczystościami płynnymi jak również stanu sanitarno – porządkowego obiektów użyteczności publicznej i terenów ogólnodostępnych dla ludności.

W obiektach użyteczności publicznej (hotele, motele i inne obiekty hotelarskie oraz ośrodki wypoczynkowe) z roku na rok podnoszony jest standard i estetyka, przez co poprawiają się również warunki sanitarno - techniczne świadczonych usług, w 2015r. na terenie powiatu koneckiego zwiększyła się też baza noclegowa, sezonowa.

Systematycznie wzrasta poziom i higiena wykonywanych usług w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej dzięki świadomości właścicieli i pracowników na temat przeprowadzania prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi.

Na terenie powiatu liczba toalet dostępnych publicznie w stosunku do liczby mieszkańców jest niewystarczająca, szczególnie przejawia się to w sezonie turystycznym. Odpowiednia liczba toalet dostępnych publicznie jest jednym z elementów, które mają wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego.

V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność leczniczą

PSSE w Końskich nadzoruje 158 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym: 39 podmiotów leczniczych – 1 szpital, 2 inne niż szpitale (hospicjum, pogotowie), 36 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria, medyczne laboratoria diagnostyczne, inne) oraz 119 praktyk zawodowych prowadzących działalność leczniczą.

W 2015r. skontrolowano ogółem przez przedstawicieli PPIS w Końskich 110 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym 29 podmiotów leczniczych, 81 praktyk zawodowych prowadzących działalność leczniczą.

W roku sprawozdawczym ogółem przeprowadzono 133 kontrole podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza, w tym: 109 kontroli w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego i 24 kontrole w zakresie higieny środowiska.

W skontrolowanych obiektach poddawano ocenie między innymi warunki sanitarno-higieniczne pomieszczeń, dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego, postępowanie z brudną bielizną i odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, opracowanie i zastosowanie procedur medycznych. Stwierdzono, że zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, sprzęt jednorazowy i środki czystości jest prawidłowe, czystość bieżąca zachowana. Dostępność i użycie środków ochrony osobistej personelu jest odpowiednie do zagrożenia. Sprzęt wielorazowego użytku wyjaławiany jest w autoklawach. Na terenie powiatu koneckiego 46 podmiotów wyposażonych jest we własne autoklawy. Omawiane podmioty lecznicze przeprowadzające procesy sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego kontrolują skuteczność przebiegu tych procesów testami biologicznymi w ramach kontroli wewnętrznej ze średnią, szacunkową częstotliwością 1 raz w miesiącu. Przez użytkowników autoklawów prowadzona jest ponadto kontrola wewnętrzna wskaźnikami chemicznymi i kontrola fizyczna.

1. Szpitale

W 2015r. w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze ogółem przeprowadzono 3 kontrole, w tym: 2 kontrole w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego (1 sanitarna i 1 po linii oceny szpitala w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych) i 1 kontrola w zakresie higieny środowiska. W placówce wprowadzone są indywidualne karty rejestracji zakażenia zakładowego oraz rejestracji drobnoustroju alarmowego.

W roku 2015 nie wystąpiły zakażenia zakładowe. Zespół realizuje program zapobiegania zakażeniom zakładowym poprzez bieżący nadzór i monitoring stanu higieniczno – sanitarnego oraz standardów pracy związanych z prewencją zakażeń, prowadzenie szkoleń zewnętrznych i wewnętrznych oraz prowadzenie racjonalnej polityki antybiotykowej.

1.1. Zaopatrzenie w wodę

Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze posiada 2 źródła zaopatrzenia w wodę:

- własny wodociąg, który stanowi podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę;
- wodociąg sieciowy dla Stąporkowa, który stanowi rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę.

Na koniec okresu sprawozdawczego stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia z wodociągu Czarniecka Góra SZPITAL (z uwagi na ponadnormatywną zawartość żelaza i manganu) oraz z wodociągu Stąporków (z uwagi na przekroczoną wartość mętności).

1.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

W Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze stosowany jest ujednolicony system postępowania z wszelkiego rodzaju odpadami wytwarzanymi w trakcie działalności. Postępowanie z odpadami medycznymi prawidłowe, prowadzone według opracowanej wewnętrznej procedury, zgodnej z wymogami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30.07.2010r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi* tj. odpady medyczne zbierane są selektywnie w miejscu ich powstawania z podziałem na odpady o kodzie 18 01 03 oraz o kodzie 18 01 04 uwzględniając sposób ich unieszkodliwiania.

Odbiór odpadów medycznych świadczy firma TPO Sp. z o. o. ul. Mińska 2, 94-029 Łódź.

Odbiór odpadów komunalnych świadczy PGK Sp. z o. o. w Końskich ul. Łazienna 8, 26 - 200 Końskie.

1.3. Gospodarka bielizną szpitalną

Postępowanie z bielizną czystą i brudną zgodne z wymogami sanitarnymi, tj.:

- **bielizna czysta** gromadzona jest w wydzielonym magazynie, w obiekcie znajdują się też podręczne magazyny bielizny bądź przeznaczone na ten cel szafy w korytarzach oddziałów;
- **bielizna brudna** gromadzona jest w wydzielonym magazynie, do czasu dostarczenia do magazynu bielizna brudna gromadzona jest w pomieszczeniach porządkowych;

- **transport białizny** – w pomieszczeniach ŚCR odbywa się za pomocą przeznaczonych na ten cel wózków metalowych posiadających szczelne zamknięcia, opisanych, wydzielonych do transportu białizny czystej i brudnej.

Pranie białizny szpitalnej świadczy pralnia zewnętrzna – TOM-MARG ZPCH Sp. z o. o. w Skarżysku – Kamiennej przy ul. Asfaltowej.

Transport białizny do i z pralni odbywa się środkiem transportu pralni.

1.4. Prosektoria, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych

ŚCR posiada opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania w przypadku śmierci pacjenta.

Wg procedury ciało osoby zmarłej, okryte prześcieradłem jednorazowego użytku, transportowane jest do wydzielonego pomieszczenia w oddziale, gdzie przechowywane jest przez 2 godziny od czasu zgonu wskazanego w dokumentacji medycznej.

Po upływie 2 godzin i ponownym stwierdzeniu zgonu pacjenta przez lekarza ciało przekazywane jest do prosektorium przy ZOZ w Końskich.

2. Szpitale uzdrowiskowe i sanatoria

nie dotyczy

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie itp.)

W 2015r. przeprowadzono ogółem 49 kontroli podmiotów leczniczych, w tym: 26 w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego i 23 kontrole w zakresie higieny środowiska.

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno – porządkowy i sanitarno – techniczny placówek, dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego, opracowanie i zastosowanie procedur medycznych. Ponadto nadzór nad stanem sanitarnym podmiotów prowadzących działalność leczniczą, prowadzony był również w aspekcie prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi, komunalnymi, nieczystościami płynnymi oraz postępowania z białizną czystą i brudną. Stan sanitarny większości kontrolowanych placówek nie budził zastrzeżeń.

Wydano ogółem 17 decyzji, w tym: 1 dotyczącą poprawy stanu sanitarno – technicznego (SPZOZ), 2 płatnicze, 2 prolongaty i 12 opinii sanitarnych.

Zarządzenia decyzji na poprawę stanu sanitarno – technicznego 1 obiektu (SPZOZ) dotyczyły:

– doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian w poczekalni

dla pacjentów w poradni dla dorosłych na parterze, w korytarzu w piwnicy budynku oraz na klatce schodowej prowadzącej do piwnicy;

- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian w gabinecie badań EKG, w rejestracji i w pomieszczeniu socjalnym przy rejestracji w poradni dla dorosłych oraz w szatniach dla personelu (damskiej i męskiej);
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian i sufitów w sanitariatach dla pacjentów i dla personelu na parterze i na pierwszym piętrze w poradni dla dorosłych, w sanitariacie w poradni zdrowia psychicznego, w sanitariacie przy szatni dla personelu męskiej oraz w pomieszczeniu rozlewni płynów dezynfekcyjnych;
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego drzwi do pomieszczeń znajdujących się w piwnicy budynku (za wyjątkiem drzwi do pomieszczeń szatni dla personelu);
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego szafek na odzież w szatniach dla personelu.

Zarządzenia decyzji zostały wykonane.

Ponadto w 2015r. zakończone zostały postępowania administracyjne dotyczące 2 podmiotów leczniczych (2 NZOZ) w związku z wykonaniem zarządzeń decyzji:

- Nr SE. Ia-4232/12/2014 z dnia 17.11.2014r. (NZOZ), tj.: doprowadzono do należytego stanu sanitarno - technicznego ściany w poczekalni dla pacjentów oraz gabinecie lekarskim w poradni dla dzieci, w gabinecie zabiegowym w poradni dla dorosłych, w pokoju socjalnym;
- Nr SE. Ia-4232/13/2013 z dnia 07.11.2013r. (NZOZ), tj.: doprowadzono do należytego stanu sanitarno - technicznego ściany w następujących pomieszczeniach NZOZ: parter - poradnia dla dorosłych (poczekalnia dla pacjentów, gabinet zabiegowy, przedsionki do gabinetów lekarskich), I piętro (poczekalnia dla pacjentów).

Doraźne zalecenia udzielono w 2 obiektach (1 SPZOZ, 2 NZOZ), dotyczyły m.in.:

- zapewnienia zasobników z ręcznikami jednorazowego użytku w sanitariacie dla personelu;
- zapewnienia zasobników z ręcznikami jednorazowego użytku oraz pojemników z mydłem w płynie w sanitariatach dla pacjentów w poradni dla dorosłych;
- zapewnienia prawidłowego miejsca do przechowywania zapasu środków czystościowych oraz artykułów jednorazowego użytku typu: ręczniki papierowe, worki foliowe, pojemniki na odpady medyczne itp.;
- zapewnienia dozowników na mydło w płynie oraz środek do dezynfekcji rąk, ręczników jednorazowego użytku oraz pojemnika na zużyte ręczniki przy umywalce do mycia rąk w pomieszczeniu porządkowym. Zalecenia wykonano.

3.1. Zaopatrzenie w wodę

Podmioty lecznicze zaopatrywane są w wodę z wodociągów sieciowych.

Jakość wody z większości wodociągów odpowiadała wymaganiom sanitarnym, za wyjątkiem wody z wodociągu Radoszyce, zaopatrującego SPZOZ w Radoszycach (podwyższona wartość siarczanów i twardości ogólnej) oraz wodociągu Stąporków (przekroczona wartość mętności).

3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

W nadzorowanych podmiotach wykonujących działalność leczniczą postępowanie z odpadami medycznymi prawidłowe, zgodne z wymogami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30.07.2010r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi*, tj. odpady medyczne zbierane są selektywnie w miejscu ich powstawania z podziałem na odpady o kodzie 18 01 03 oraz o kodzie 18 01 04 uwzględniając sposób ich unieszkodliwiania.

Postępowanie z odpadami medycznymi prowadzone jest zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi szczegółowymi procedurami.

Wytwórcy składali zbiorcze zestawienia o rodzaju i ilościach odpadów za ostatnie dwa lata do Urzędu Marszałkowskiego.

Odpady niebezpieczne pochodzenia medycznego wytwarzane w trakcie działalności podmiotów leczniczych są utylizowane w spalarniach odpadów medycznych: w Bełchatowie - Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO – ABC” Sp. z o. o. 97 – 400 Bełchatów, ul. Przemysłowa 7; F.U.H. „EKO-TOP” z siedzibą w Rzeszowie, Stacja Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Medycznych w Łodzi ul. Mińska 2 i Sandomierzu, dotyczy to wszystkich nadzorowanych placówek na terenie powiatu.

Odbiór i transport odpadów jest świadczony przez specjalistyczne firmy.

Odbiorcy odpadów medycznych posiadają zezwolenia na transport w/w.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą obsługiwane są w zakresie odbioru odpadów niebezpiecznych pochodzenia medycznego przez następujące firmy:

- Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO – ABC” Sp. z o. o. 97 – 400 Bełchatów, ul. Przemysłowa 7,
- „TPO” Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi, ul. Mińska 2, 94-029 Łódź,
- PHU GASKAR 25-616 Kielce, ul. Przejazd 18.

Na terenie powiatu koneckiego nie stosuje się innych, niż przekazanie w celu przekształcenia termicznego (spalania) metod unieszkodliwiania odpadów medycznych.

Postępowanie z odpadami komunalnymi w nadzorowanych podmiotach nie budzi

zastrzeżeń, tj. obiekty wyposażone są w dostateczną ilość urządzeń do czasowego gromadzenia odpadów w i poza pomieszczeniami. Urządzenia do czasowego gromadzenia odpadów poza pomieszczeniami: kontenery metalowe z przykryciami, bądź pojemniki metalowe z przykryciami umieszczone w boksach murowanych, zadaszonych, o utwardzonym podłożu.

Urządzenia do czasowego gromadzenia odpadów w pomieszczeniach zakładów opieki zdrowotnej: kosze plastikowe bądź metalowe, pedałowe, bądź z uchylnymi przykryciami, wyłożone workami foliowymi.

Stan sanitarno – techniczny w/w nie budził zastrzeżeń, nieczystości wywożone były na bieżąco.

Odbiór odpadów komunalnych świadczą uprawnione firmy.

3.3. Gospodarka bielizną

Wszystkie podmioty korzystają z usług pralniczych pralni zewnętrznych.

Większość użytkowanej bielizny stanowi bielizna jednorazowego użytku.

Postępowanie z bielizną (czystą i brudną) w nadzorowanych podmiotach leczniczych zgodne z wymogami sanitarnymi, tj. gromadzenie bielizny czystej i brudnej – gromadzona jest w wydzielonych miejscach bądź przeznaczonych na ten cel magazynach.

Transport bielizny – bielizna do i z pralni dostarczana jest w workach jednorazowego użytku bądź płóciennych, podlegających praniu, transportem własnym bądź transportem pralni.

4. Praktyki zawodowe

W 2015r. przeprowadzono ogółem 81 kontroli praktyk zawodowych.

W skontrolowanych obiektach poddawano ocenie między innymi warunki sanitarno-higieniczne, dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego, postępowanie z brudną bielizną i odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, opracowanie i zastosowanie procedur medycznych. Stwierdzono, że zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, sprzęt jednorazowy i środki czystości jest prawidłowe, czystość bieżąca zachowana.

Dostępność i użycie środków ochrony osobistej personelu jest odpowiednie do zagrożenia.

Sprzęt wielorazowego użytku wyjaławiany jest w autoklawach.

4.1. Zaopatrzenie w wodę

Podmioty lecznicze zaopatrywane są w wodę z wodociągów sieciowych.

4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania było właściwe i zgodne z opracowanymi i wdrożonymi szczegółowymi procedurami.

Odpady komunalne usuwane są do kontenerów lub pojemników.

4.3. Gospodarka bielizną

Postępowanie z brudną bielizną było właściwe i zgodne z opracowanymi i wdrożonymi szczegółowymi procedurami.

5. Wnioski

Podmioty lecznicze wykonywały zarządzenia nałożone decyzjami administracyjnymi wydanymi przez PPIS w Końskich, udzielone zalecenia były wykonywane na bieżąco.

Następuje poprawa stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą w związku z prowadzoną modernizacją przez przedmiotowe obiekty.

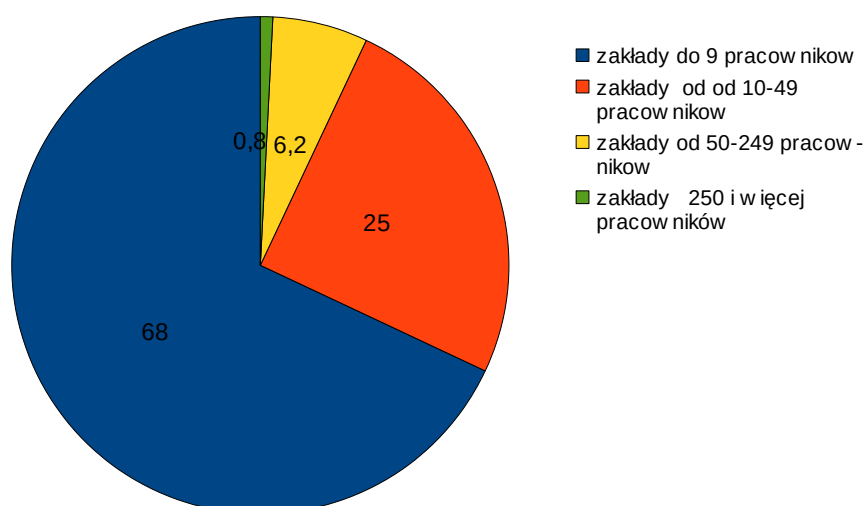
VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy zajmuje się ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie przestrzegania przepisów higieny i warunków środowiska pracy.

W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się 514 zakładów pracy, zatrudniających 7948 pracowników. Większość objętych ewidencją podmiotów to firmy zatrudniające do 50 pracowników – 478 firm, co stanowi 93% wszystkich nadzorowanych zakładów.

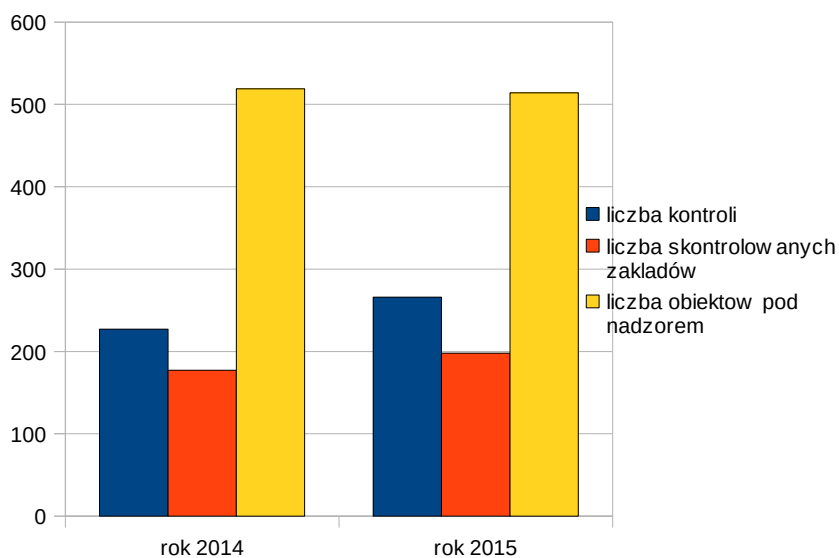
Liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy	Procentowy udział w ogólnej ilości zakładów
do 9	349	68
10-49	129	25
50 - 249	32	6,2
≥250	4	0,8
Ogółem	514	100

Procentowy udział w ogólnej ilości zakładów

1. Zakres kontroli warunków pracy

Przeprowadzono 266 kontroli w 198 zakładach zatrudniających 4152 pracowników (w 2014 r. 227 kontroli w 177 zakładach zatrudniających 5330 osób).

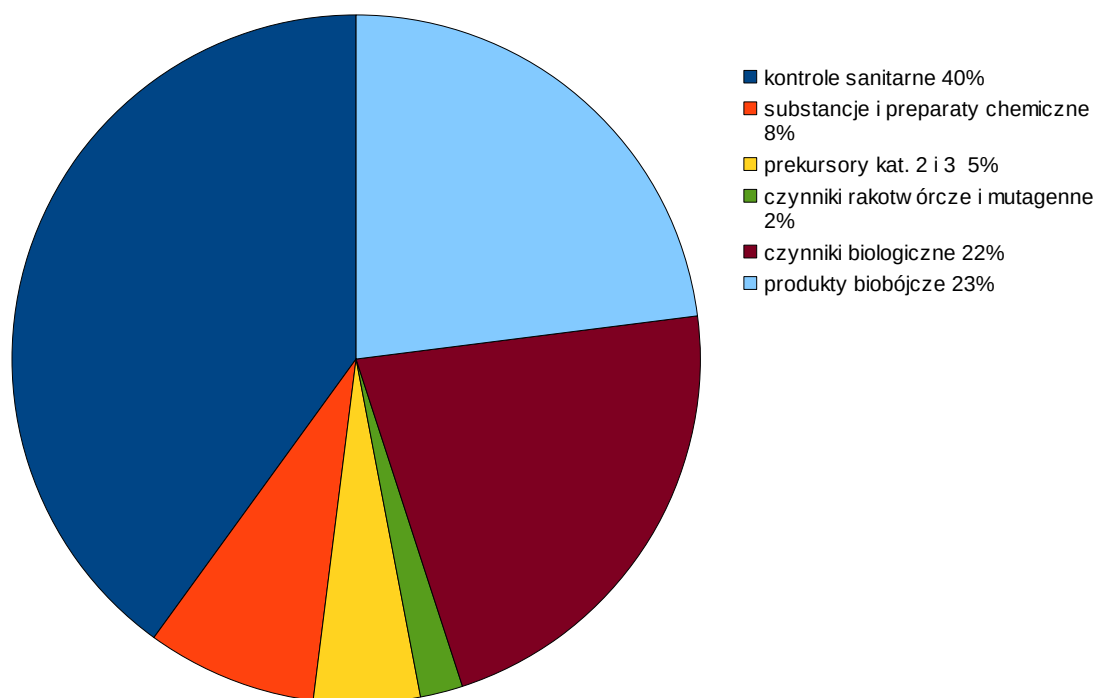

Przeprowadzone kontrole dotyczyły między innymi następujących tematów:

Liczba kontroli z podziałem na zagadnienia:

Temat	Liczba kontroli	Odsetek wszystkich przeprowadzonych kontroli
Nadzór nad warunkami pracy (kontrole sanitarne)	106	40%
Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi	21	8%
Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3	13	5%
Czynniki rakotwórcze i mutagenne	5	2%
Czynniki biologiczne	59	22%
Produkty biobójcze	62	23%
Ogółem	266	100%

Procentowy wskaźnik przeprowadzonych kontroli

Intensywność sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego różnicowana jest w zależności od oceny ryzyka zawodowego.

Pod uwagę bierze się następujące kryteria:

Występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy.

Występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) wyżej wymienionych czynników.

Stosowanie substancji i mieszanin chemicznych.

Stosowanie prekursorów kategorii 2 i 3.

Występowanie czynników rakotwórczych i mutagennych.

Stosowanie produktów biobójczych.

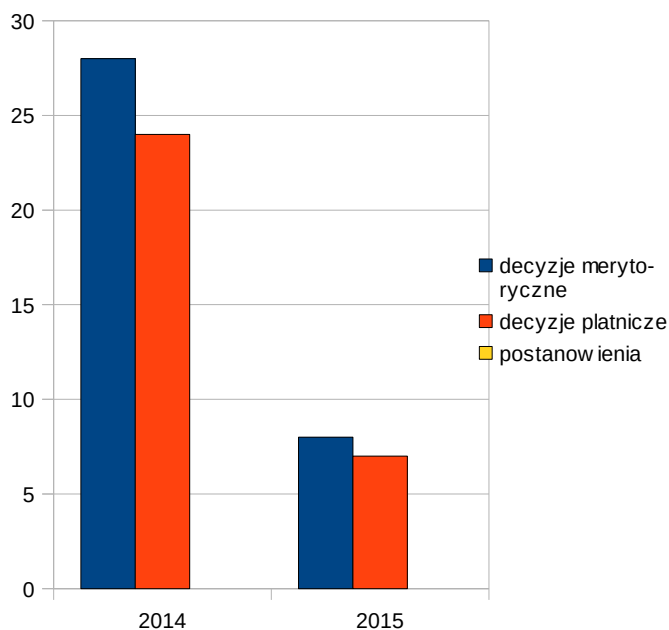
Występowanie czynników biologicznych.

Zapadalność na choroby zawodowe.

2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 8 decyzji merytorycznych (8 nakazów), 7 decyzji płatniczych (w 2014 r. odpowiednio 28 decyzji merytorycznych, 24 płatnicze).

Nie wydano postanowień.

Nie wydano grzywien w drodze mandatów karnych.

Nie wydano decyzji unieruchamiających zakłady, wydziały, stanowiska pracy.

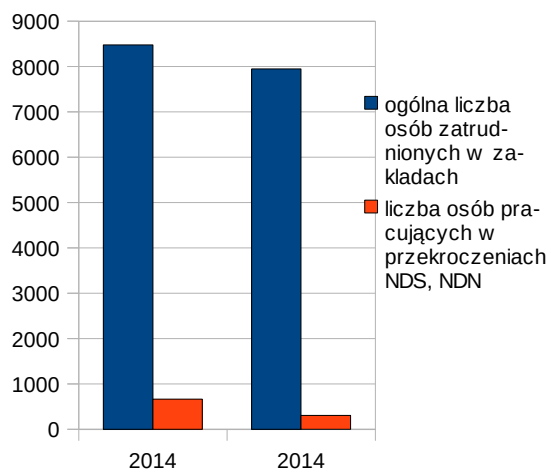
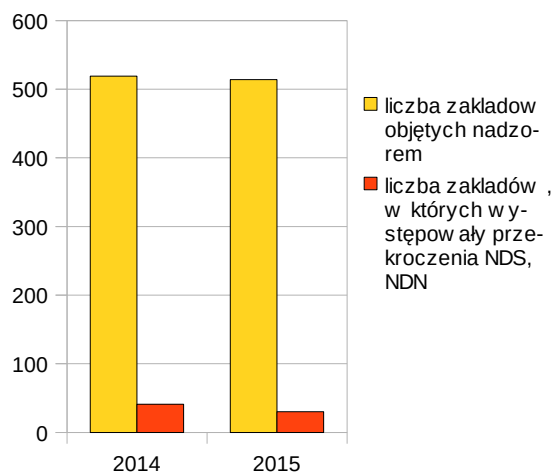
Wydane decyzje zawierały zarządzenia dotyczące:

- badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy - 7,
- obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy – 1.

3. Nadzór nad warunkami pracy – charakterystyka działań naprawczych

3.1. Nadzór nad warunkami pracy w przekroczeniach NDS i NDN

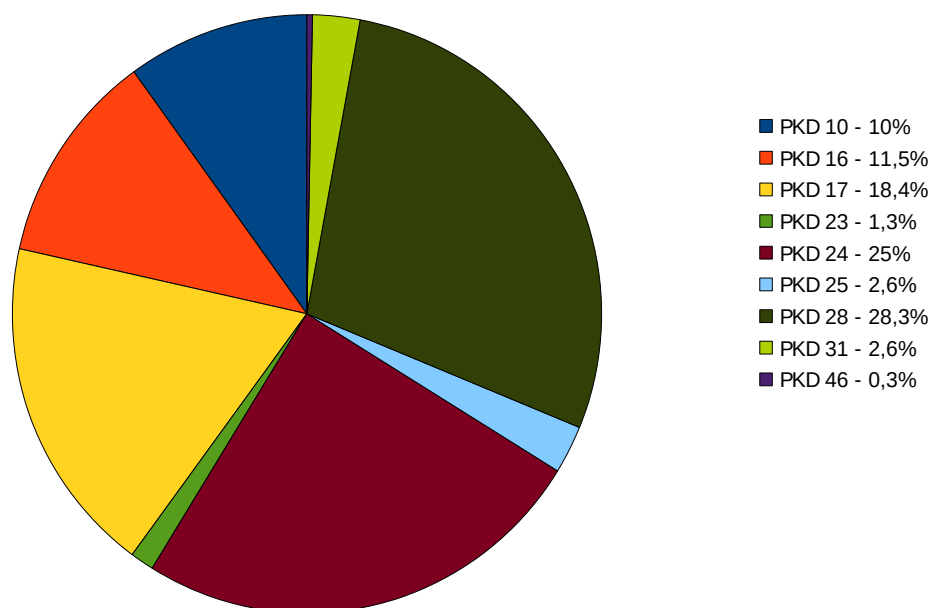
Bieżącym nadzorem sanitarnym objęto 514 zakładów, zatrudniających 7948 pracowników, 304 osoby (3,8 %) pracowały w przekroczeniach NDS i NDN czynników szkodliwych w 30 zakładach. (W 2014r. odpowiednio: 519 zakładów zatrudniających 8479 pracowników, 664 osoby (7,9 %) pracowały w przekroczeniach NDS i NDN w 41 zakładach).

Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN				
Dział PKD	Rodzaj działalności (nazwa działu PKD)	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN	Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN
10	Produkcja artykułów spożywczych	1	30	10
16	Produkcja drewna i wyrobów z drewna	9	35	11,5
17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1	56	18.4
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2	4	1,3
24	Odlewnictwo żeliwa	6	76	25

Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN				
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych	4	8	2,6
28	Produkcja maszyn i urządzeń	5	86	28,3
31	Produkcja mebli	1	8	2,6
46	Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1	1	0,3
Razem		30	304	100

Procentowy wskaźnik osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN

W ramach nadzoru nad warunkami pracy wydano 8 nakazów, w tym: 7 nakazów dotyczących badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, 1 nakaz dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych.

Stwierdzono, że pracodawcy w miarę możliwości technicznych poprawili warunki pracy, poprzez zakup nowych maszyn i urządzeń, montaż urządzeń odpylających oraz systematyczne przeglądy, konserwacje i naprawy maszyn.

W przypadkach, gdzie zmniejszenie do granic NDN działania czynników szkodliwych było niemożliwe ze względów technologicznych, wprowadzono rozwiązania organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia (stosowanie indywidualnych ochron, rotacja pracowników, izolowanie stanowisk pracy).

3.2. Substancje i preparaty chemiczne oraz prekursory

Przeprowadzono 21 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi:

- 3 kontrole w zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne (dalszy użytkownik wg REACH),
- 13 kontroli dotyczących wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych (dystrybutor wg REACH),
- 1 kontrolę producenta substancji chemicznej,
- 4 kontrole dalszych użytkowników – formulatorów.

W ramach nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 przeprowadzono 13 kontroli w tym:

- 7 kontroli dotyczących wprowadzania do obrotu,
- 6 kontroli w podmiotach stosujących prekursory.

3.3. Produkty biobójcze

Przeprowadzono 62 kontrole w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi:

- 24 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- 38 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych.

3.4. Czynniki biologiczne

Przeprowadzono ogółem 59 kontroli w 59 zakładach w ramach nadzoru nad warunkami pracy pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki biologiczne w zakładach pracy (nadleśnictwa, przemysł spożywczy, zakłady opieki zdrowotnej, zakłady gospodarki komunalnej, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne). Nie wydano decyzji.

3.5. Czynniki rakotwórcze i mutagenne

Przeprowadzono 5 kontroli w 5 zakładach w zakresie występowania czynników rakotwórczych i mutagennych. Nie wydano decyzji.

Sekcja prowadzi **elektroniczną bazę danych informacji o czynnikach rakotwórczych** występujących w środowisku pracy i przesyła do centralnego rejestru czynników rakotwórczych w Łodzi.

Dane za 2014 r. przekazano dnia 16.06.2015 r.

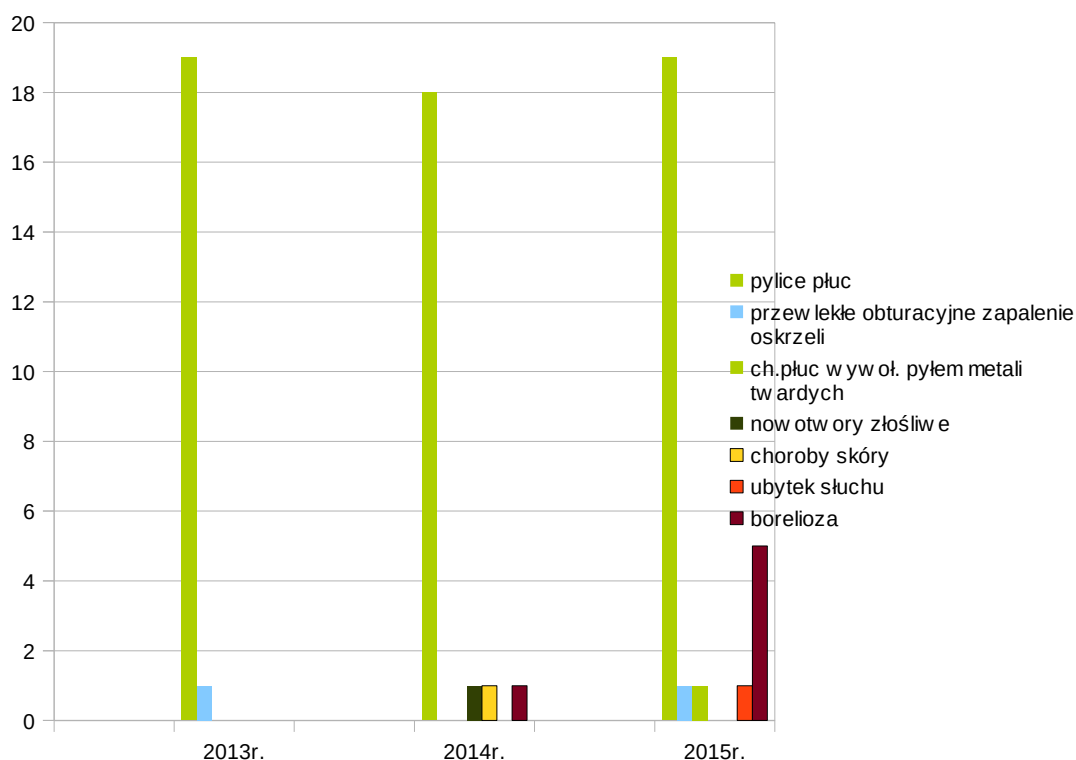
3.6. Choroby zawodowe

Wpłynęło 34 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych, w wyniku których sporządzono 105 kart oceny narażenia zawodowego, wydano 27 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 9 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (w 2014r. odpowiednio wpłynęło 39 zgłoszeń, sporządzono 120 kart oceny narażenia zawodowego, wydano 21 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 8 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej).

Najczęściej stwierdzane choroby zawodowe to:

Lp.	Nazwa	Pozycja	Liczba przypadków			%		
			2013	2014	2015	2013	2014	2015
1	Pylice płuc	3	19	18	19	95	85,7	70,4
2	Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli	5	1	-	1	5	-	3,7
	Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych	11	-	-	1	-	-	3,7
	Nowotwory złośliwe	17	-	1	-	-	4,8	-
2	Choroby skóry	18	-	1	-	-	4,8	-
3	Obustronny odbiorczy ubytek słuchu	21	-	-	1	-	-	3,7
5	Borelioza	26	-	1	5	-	4,8	18,5
Razem			20	21	27	100	100	100

Liczba przypadków stwierdzonych chorób

4. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty w środowisku pracy

Podczas kontroli sanitarnych w zakładach pracy:

- informowano o skutkach narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy oraz o istniejących wymaganiach dotyczących bezpiecznych warunków pracy;
- informowano producentów i użytkowników substancji i mieszanin chemicznych o aktualnych przepisach i wymaganiach nałożonych przez rozporządzenia REACH i CLP;
- zbierano informacje na temat przestrzegania zakazu palenia.

Współpracowano z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach w zakresie chorób zawodowych oraz narażenia pracowników na pyły o działaniu zwłókniającym.

Podsumowanie

W 2015 r. nadzorem bieżącym objęto 514 zakładów zatrudniających 7948 pracowników.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że:

- stan sanitarny i techniczny zakładów ulega poprawie,
- pracodawcy realizują zalecenia pokontrolne Inspekcji Sanitarnej,
- pracodawcy w ramach możliwości technicznych realizują wymagania dotyczące poprawy

warunków pracy w zakładach.

Prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w przemyśle drzewnym.

Prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach produkujących artykuły spożywcze.

Prowadzono działania kontrolne związane z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

Prowadzono działania kontrolne wynikające z ustaleń FORUM wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów.

Prowadzono nadzór nad produktami biobójczymi.

Stwierdzono, że pracodawcy w miarę możliwości finansowych i technicznych poprawiali warunki pracy poprzez zakup nowych urządzeń i maszyn. W przypadkach, gdzie zmniejszenie do granic NDN działania czynników szkodliwych było niemożliwe ze względów technologicznych, wprowadzano rozwiązania organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia (stosowanie indywidualnych ochron, rotacja pracowników, izolowanie stanowisk).

VII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży

W latach 2014/2015 skontrolowano 105/100 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 31/53 placówek wypoczynku letniego i zimowego. Przeprowadzono w nich 193/212 kontroli. Wydano 1/1 decyzję administracyjno - egzekucyjną na poprawę stanu sanitarno – technicznego, 3/2 decyzje zmieniające termin wykonania zarządzeń, 2/1 decyzję płatniczą, 0/0 decyzje o umorzeniu postępowania. Decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego dotyczyły: stanu sanitarno-higienicznego toalet w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne, wentylacji mechanicznej w sanitariatach, odnowienia ścian i podłóg w salach zajęć dla dzieci.

W latach 2014/2015 zakończono 2/2 postępowania w tym wszczęte w br. 0/1 oraz 2/1 z lat ubiegłych. Toczą się 2/2 postępowania wszczęte przed 2014/2015 rokiem, dotyczą one: elewacji, wentylacji grawitacyjnej, sal zajęć dla dzieci, stanu sanitarno- higienicznego toalet w tym sprawności technicznej armatury, zabezpieczenia przed spadkiem temperatury, ogrodzenia działki.

Wystawiono 0/0 upomnienie.

Wystawiono 0/0 tytuł wykonawczy.

Nałożono 0/0 mandatów.

Wydano 2/4 opinie na istniejące inne formy wychowania przedszkolnego w związku ze zmianą lokalizacji.

Wydano 2/0 opinie na istniejące placówki w związku ze zmianą organu prowadzącego.

Wydano 3/1 opinię do szkół ponadgimnazjalnych na utworzenie dodatkowych kierunków nauczania.

Wydano 5/5 opinii na nowo utworzone placówki.

Sporządzono 8/ 11 adnotacji urzędowych na brak możliwości kontroli.

W celu oceny warunków pracy ucznia wykonano ogółem 925/894 badania; były to oceny tygodniowych rozkładów lekcji oraz oceny dostosowania stanowisk pracy do warunków antropometrycznych ucznia.

Stale placówki oświatowo - wychowawcze w latach 2014/2015

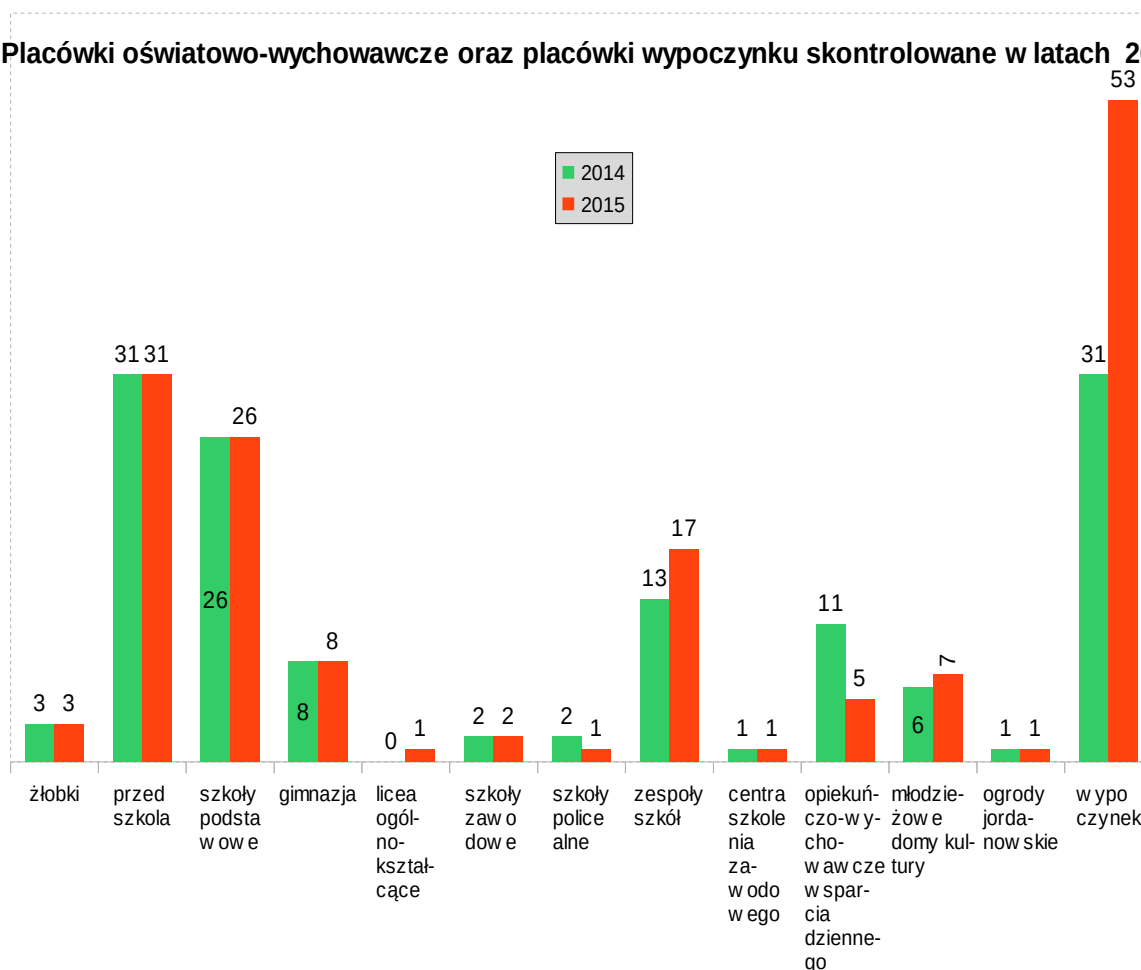
Łącznie pod nadzorem było 108/103, tj.:

- żłobek – 3/3;

- przedszkola – 31/31, w tym (9 - samorządowych, 4 – prywatne, 18 - inne formy wychowania przedszkolnego);
- szkoły podstawowe – 26/26;
- gimnazja - 8/8;
- licea ogólnokształcące – 0/1;
- ponadgimnazjalne szkoły zawodowe –2/2;
- szkoły policealne – 2/1;
- zespoły szkół – 17/17;
- warsztaty i centra zawodowe (OHP) -1/1;
- placówki opiekuńczo - wychowawcze wsparcia dziennego -11/5;
- placówki z pobytom dziennym i całodobowym – 0/0;
- młodzieżowe domy kultury i pałace młodzieży- 6/7;
- ogród jordanowski – 1/1;

Skontrolowano 105(97,22%)/100(97,08%) - będących w ewidencji placówek nauczania i wychowania oraz 31(100%)/53(100%) zgłoszonych placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki wypoczynku skontrolowane w latach 2014/2015

Kontrole w latach 2014/2015 placówek wykazały, że:

- 0/0 mieściło się w budynkach nieprzystosowanych;
- 3/0 mieściło się w budynkach w złym stanie higieniczno-sanitarnym oraz technicznym oraz czystości i porządku;
- 2/0 w złym stanie higieniczno-sanitarnym;
- 3/0 w złym stanie technicznym;
- 0/0 nie podłączone do kanalizacji sanitarnych;
- 0/0 nie podłączone do instalacji wodociągowej;
- 1/2 z ponadnormatywną liczbą uczniów przypadającą na urządzenie sanitarne;
- 0/0 posiadały ustępy zewnętrzne.

1. Dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów w latach 2014/2015

Oceniono dostosowanie stanowisk pracy do wzrostu ucznia w 6/5 placówkach, w 30/24 oddziałach, 499/499 - stanowisk pracy ucznia, nieprawidłowości 20/0 - stanowisk, w 1/0 gimnazjach w 4/0 oddziałach.

2. Tygodniowy rozkład lekcji w latach 2014/2015

Oceniono 426/395 tygodniowych rozkładów lekcji w 52/54 placówkach. Nie stwierdzono niezgodności planu lekcji z zasadami higieny.

3. Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w latach 2014/2015

Szkoły Podstawowe

Na 26/26 skontrolowanych, 25/25 posiadało infrastrukturę do prowadzenia zajęć wf, z czego:

- 6/6 szkolny zespół sportowy z czynnymi natryskami używanymi tylko po zajęciach dodatkowych 00/, nie używanymi -0/0;
- 14/14 salę zastępczą z boiskiem;
- 5/5 tylko boisko sportowe;
- 0/0 tylko salę zastępczą;
- 6/1 nie posiadało żadnego pomieszczenia do wf;
- 9/10 korzystało z basenu;
- 0/0 korzystało z sali gimnastycznej poza placówką;
- 2/2 korzystało z hali sportowej;

- 3/3 korzystało z siłowni;
- 0/0 korzystało z boiska na stadionie sportowym;
- 11/7 zajęcia odbywały się na korytarzach.

Gimnazja

Na 8/8 skontrolowanych gimnazjów posiadało 8/8 posiadało infrastrukturę do prowadzenia zajęć wf, z czego:

- 4/4 szkolny zespół sportowy z czynnymi natryskami używanymi tylko pozajęciach dodatkowych;
- 1/2 salę zastępczą z boiskiem;
- 1/0 tylko salę zastępczą;
- 0/1 tylko boisko sportowe;
- 5/4 korzystało z basenu;
- 2/0 korzystało z sali gimnastycznej poza placówką;
- 3/3 korzystało z siłowni;
- 1/0 korzystało z hali sportowej;
- 3/3 korzystało z boiska na stadionie sportowym;
- 2/3 zajęcia odbywały się były na korytarzach.

Licea ogólnokształcące

Na 2/2 skontrolowanych szkół posiadało
0/1 salę zastępczą z boiskiem;

Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe

- Na 2/2 skontrolowanych szkół posiadało:
- 2/2 salę zastępczą;
 - 2/0 korzystało z basenu;
 - 2/2 korzystało z boiska na stadionie sportowym;
 - 2/2 zajęcia odbywały się były na korytarzach.

Szkoły policealne

- Na 2/1 skontrolowanych szkół posiadało:
- 1/0 tylko salę zastępczą;
 - 1/1 salę zastępczą z boiskiem;
 - 0/0 korzystało z hali sportowej;
 - 1/0 korzystało z boiska na stadionie sportowym.

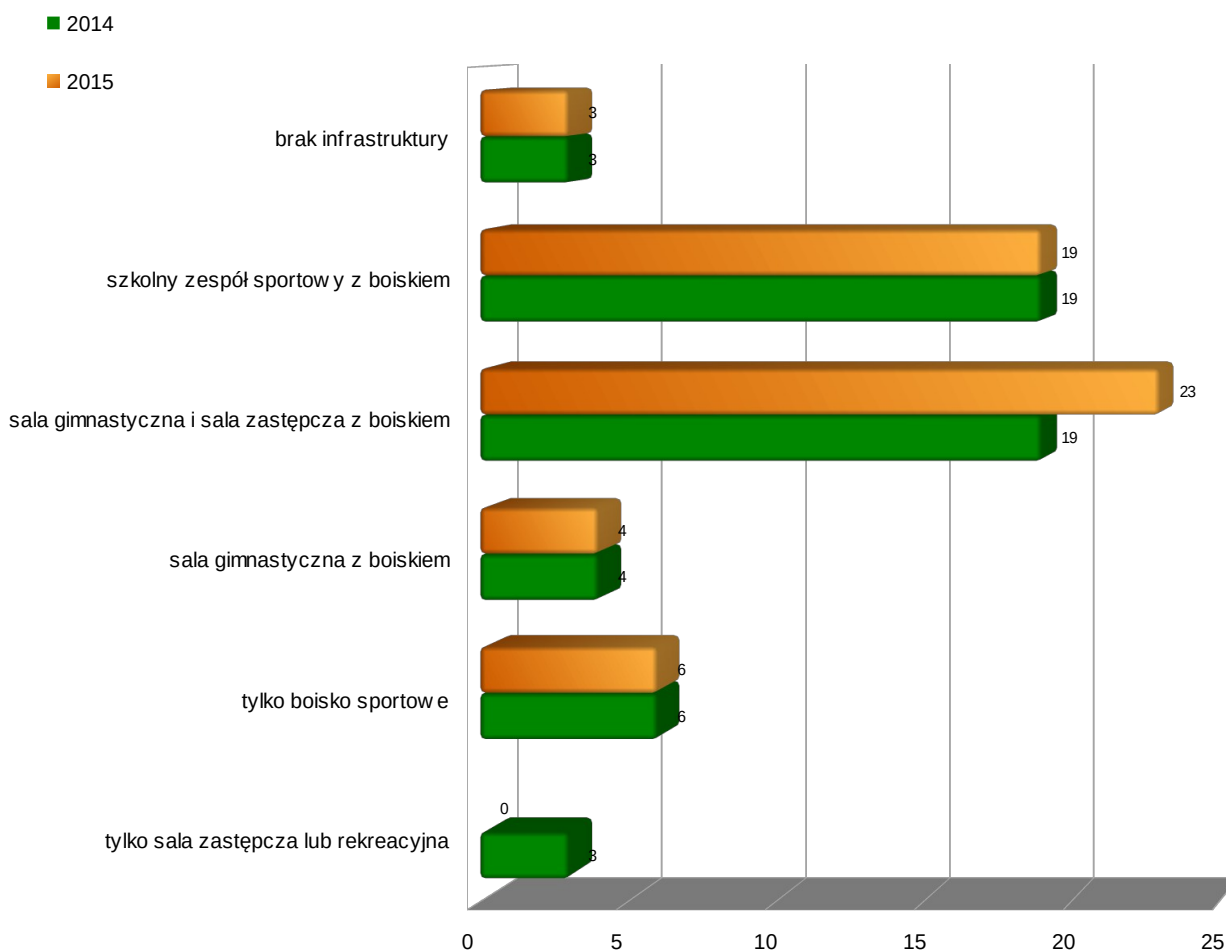
Zespoły szkół

Na 17/17 skontrolowanych zespołów posiadało 17/16 posiadało infrastrukturę do

prowadzenia zajęć wf, z czego:

- 9/9 szkolny zespół sportowy z czynnymi natryskami używanymi tylko po zajęciach dodatkowych sportowych;
- 5/5 salę zastępczą z boiskiem;
- 3/0 salę zastępczą bez boiska;
- 0/0 tylko boisko sportowe;
- 2/2 salę gimnastyczną z boiskiem;
- 3/0 tylko salę zastępczą;
- 8/8 korzystało z basenu;
- 5/5 korzystało z siłowni;
- 0/0 korzystało z hali sportowej;
- 3/3 korzystało z boiska na stadionie sportowym;
- 2/2 zajęcia odbywały się na korytarzach.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

4. Opieka medyczna w latach 2014/2015

Przedszkola

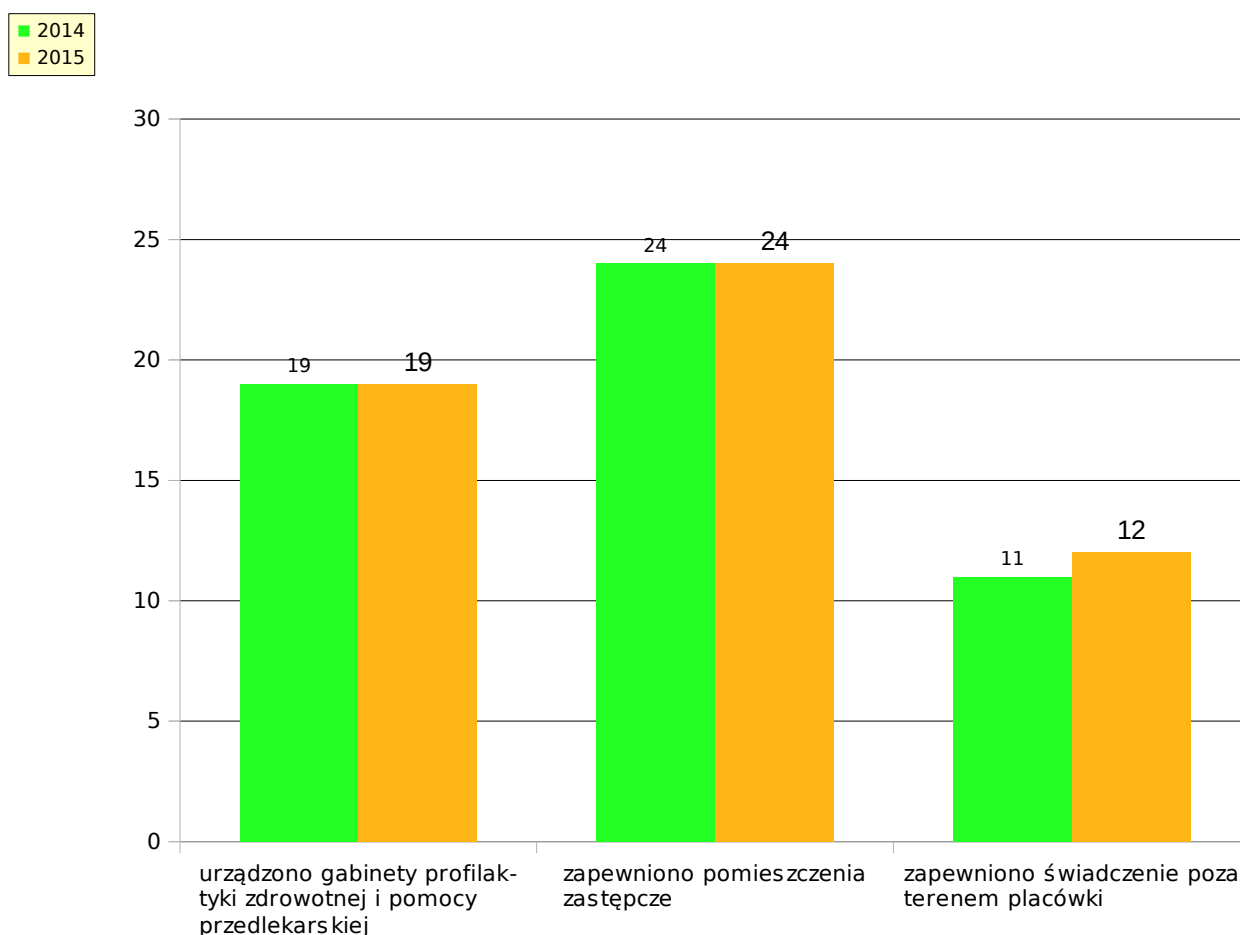
W żadnym nie zapewniono opieki medycznej.

Szkoły

Na 54/55 skontrolowanych szkół posiadało:

- 19/19 urządzone gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej;
- 24/24 zapewnione pomieszczenia zastępcze;
- 11/12 korzystało ze świadczeń poza terenem placówki.

Pomieszczenia wykonywania profilaktyki zdrowotnej i opieki przedlekarskiej

5. Działalność prowadzona w zakresie dożywiania w latach 2014/2015

W 54/54 placówkach prowadzono dożywianie, z czego:

- 38/37 wydawane były ciepłe posiłki dla 2634 /2693 uczniów;

- 5/2 przygotowywano śniadania w szkołach dla 285/92 osób;
- 14/6 wydawano napoje dla 1102/572 dzieci.

Z posiłków dofinansowanych skorzystało 1144/1065 dzieci i młodzieży.

Z posiłków dowożonych skorzystało 523/435 dzieci i młodzieży.

6. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach w latach 2014/2015

Na 54/54 skontrolowanych placówek stwierdzono w 1/0 niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów, w tym:

- 0/0 brak ciepłej bieżącej wody;
- 0/0 brak mydła w dozownikach;
- 1/0 brak suszarki lub ręczników jednorazowych do rąk;
- 0/0 zaniedbania porządku i czystości;
- 1/0 niewłaściwy stan techniczny.

Wydano 1/0 decyzji administracyjnych.

7. Ochrona placów zabaw/terenów rekreacyjnych/terenów sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi w latach 2014/2015

Skontrolowano 128/153 placówek posiadających tereny rekreacyjne:

- 28/28 nie posiadało wystarczającej ochrony przed zanieczyszczeniami.

Wydano 1/0 decyzję administracyjną.

8. Ocena warunków sanitarno -higienicznych dla dzieci 6-letnich w latach 2014/2015

Na 69/71 skontrolowanych placówek:

- w 26/29 (nie funkcjonują oddziały „zerowe”;
- 10/0 przygotowują się do utworzenia w/w oddziałów;
- 43/41 placówkach funkcjonują oddziały „zerowe”;
- 27/24 posiada właściwą infrastrukturę;
- 16/17 nie posiada właściwej infrastruktury.

9. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy i meble w latach 2014/2015

Na 84/85 skontrolowanych placówek 9/1 nie posiadało certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy, z czego:

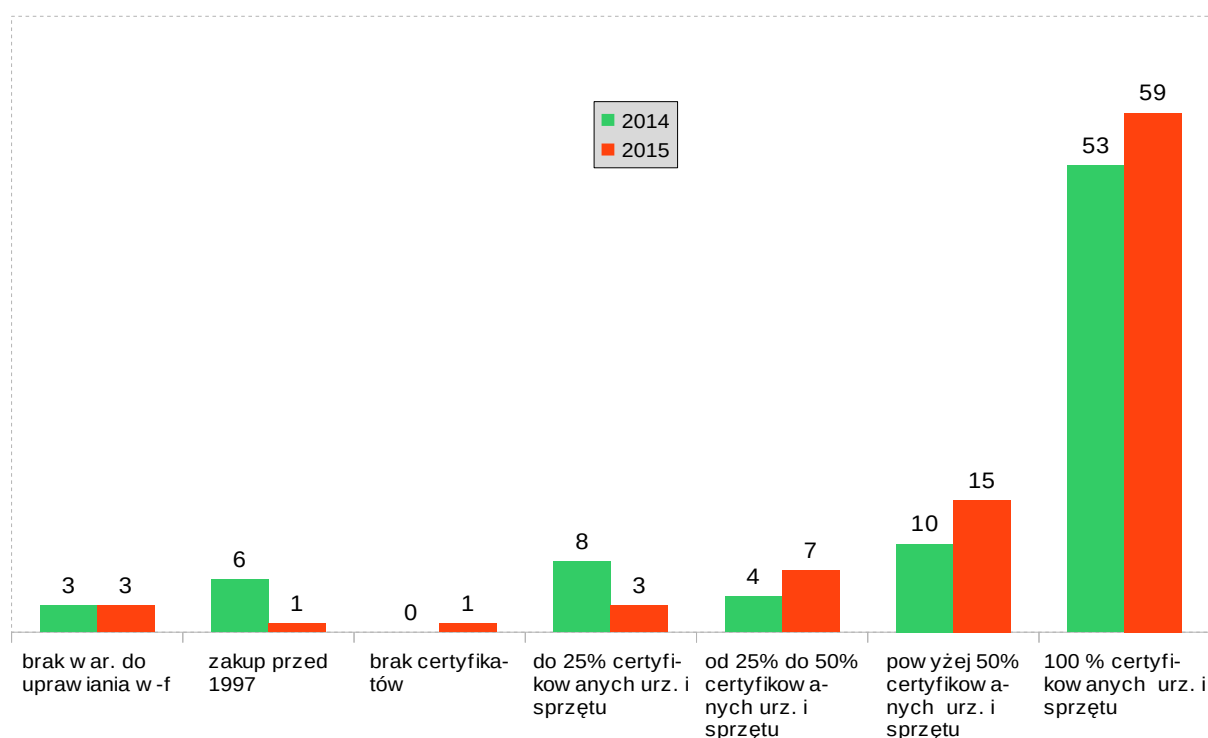
- 8/3 posiadało certyfikaty obejmujące do 25 % urządzeń i sprzętu sportowego;

- 4/7 posiadało certyfikaty obejmujące od 25 % do 50 % urządzeń i sprzętu sportowego;
- 10/15 posiadało certyfikaty obejmujące powyżej 50 % urządzeń i sprzętu sportowego;
- 53/59 posiadało certyfikaty obejmujące 100 % urządzeń i sprzętu sportowego.

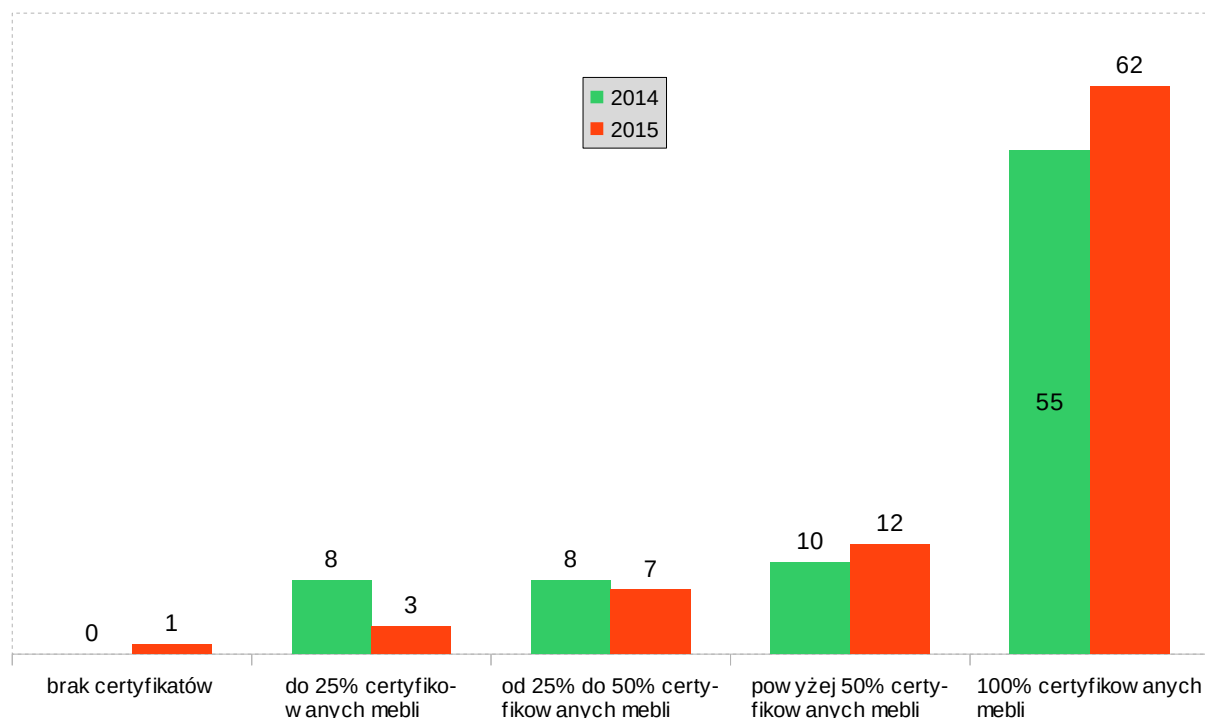
Na 84/85 skontrolowanych placówek 3/1 nie posiadało certyfikatów na meble, z czego:

- 8/3 posiadało certyfikaty obejmujące do 25 % mebli;
- 8/7 posiadało certyfikaty obejmujące od 25 % do 50 % mebli;
- 10/15 posiadało certyfikaty obejmujące powyżej 50 % mebli;
- 5/59 posiadało certyfikaty obejmujące 100 % mebli.

Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy w 2014/2015

Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble w latach 2014/2015

10. Pozostawianie przez uczniów podręczników w latach 2014/2015

Na 62/62 skontrolowanych szkół 62/62 miało obowiązek zapewnienia możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN. Z tej liczby 62/62 zapewniło tą możliwość wszystkim uczniom (100 %)

11. Wypoczynek dla dzieci i młodzieży w latach 2014/2015

Z wypoczynku letniego i zimowego skorzystało w latach 2014/2015 w 31/53 placówkach 1143/1615 osób, w których:

- 0/0 nie zapewniono opieki medycznej;
- 0/0 placówka prowadziła dożywianie.

Wydano 0/0 decyzji administracyjnych, nałożono 0/0 mandatów karnych na 0/0 zł.

Podsumowanie

Podczas kontroli placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku stwierdza się, że większość z placówek zapewnia uczniom/podopiecznym bezpieczne i higieniczne warunki.

Systematycznie obserwuje się poprawę stanu sanitarno – technicznego warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo – wychowawczych między innymi w zakresie:

- wymiany umeblowania i doposażenia placówek w certyfikaty;
- poprawy oznakowania i dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów, szczególnie w gimnazjach;
- podnoszenia świadomości organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku;
- zapewnienia środków higieny w sanitariatach;
- podłączenia szkół do kanalizacji centralnej;

Nadal istniejącym problemem jest brak opieki medycznej (pielęgniarki) szczególnie w przedszkolach i szkołach na wsiach. We wszystkich placówkach brak jest opieki lekarza i lekarza stomatologa. Brak gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej. Zbyt mała ilość godzin pracy pielęgniarek.

Dożywianie prowadzone jest głównie w szkołach podstawowych w formie obiadów I i II daniowych. W przeważającej liczbie posiłki są opłacane przez opiekę społeczną. Nadal można zaobserwować małe zainteresowanie uczniów obiadami pełnopłatnymi. Niewiele szkół organizuje śniadania szkolne oraz wydaje napoje. W szkołach podstawowych dzieci otrzymują mleko i owoce.

Brak wystarczającej infrastruktury do zajęć w-f.

Nieprawidłowa wentylacja w sanitariatach dla dzieci.

Niewystarczające zabezpieczanie terenów w szkołach (placów rekreacyjnych, boisk) przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi.

Poprawa stanu sanitarnego w 2015 roku:

Wymieniono 100% stolarki okiennej w 1 szkole.

Zapewniono wentylację grawitacyjną w 1 szkole.

Kompleksowy remont sanitariatów w 1 szkole.

Oddano do użytku 3 nowe kompleksy boisk.

Oddano do użytku 5 nowych placów zabaw dla dzieci przy szkołach.

Przybyły nowe placówki w 2015 roku;

- 1 klub dziecięcy;
- 1 przedszkole;
- 1 szkoła podstawowa.

Nowe placówki w obiektach istniejących

- 1 przedszkole;
- 1 klub dziecięcy.

Remonty generalne:

- 1 szkoła podstawowa;
- 2 świetlice

Placówki zlikwidowane w 2015 roku;

- 3 przedszkola;
- 6 świetlic środowiskowych;
- 1 technikum.

VIII. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W 2015r. z 923 obiektów objętych nadzorem znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich skontrolowano 413 obiektów, tj.: 44,74%.

Kontrolą objęto zakłady produkcyjne, zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, zakłady małej gastronomii, środki transportu żywności oraz miejsca obrotu przedmiotów użytku i kosmetyków jak również produkcję pierwotną.

W skontrolowanych obiektach :

- przeprowadzono łącznie 455 kontroli i rekontroli sanitarnych,
- wydano 9 decyzji na poprawę stanu sanitarno-higienicznego ,
- nałożono 18 mandatów karnych na łączną kwotę 4 400 zł.

W 2015 r. z 413 obiektów skontrolowanych, sklasyfikowano 246 co stanowi 59,56%. Z ogólnej liczby obiektów sklasyfikowanych wszystkie zostały ocenione jako obiekty „zgodne” z wymaganiami”, wg ujednoczonych arkuszy oceny stanu sanitarnego dla poszczególnych rodzajów obiektów.

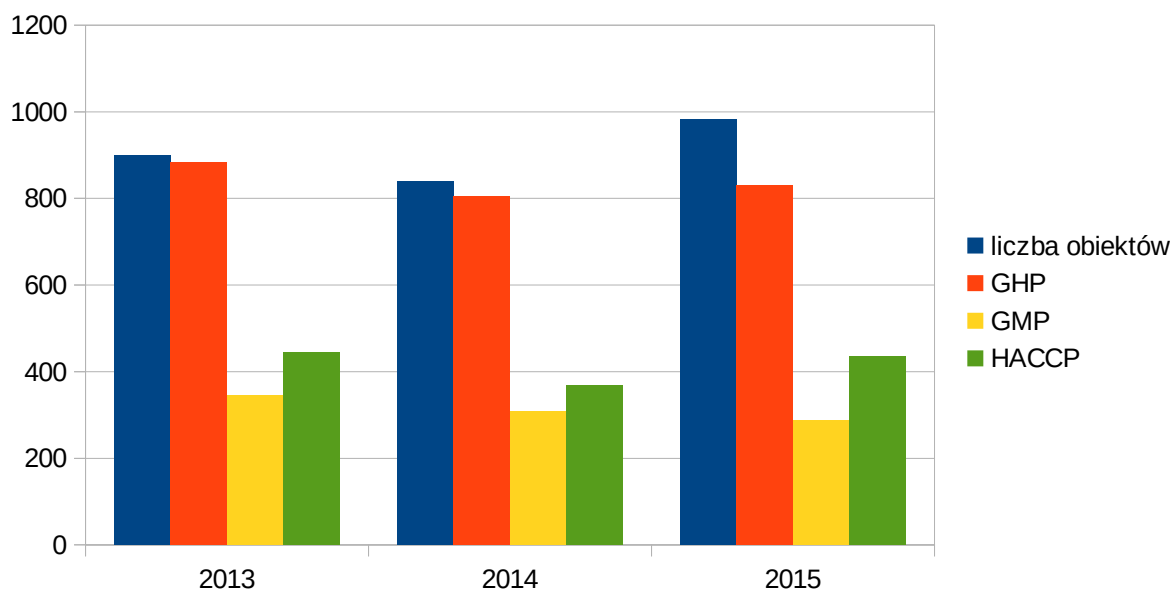
Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach w 2015 r.:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu (zniszczone ściany, podłogi, otwory okienne);
- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń, powodująca krzyżowanie się dróg;
- technologicznych „czystych i brudnych”;
- oferowane do sprzedaży środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia;
- brak dokumentacji umożliwiającej identyfikację dostawców surowców;
- oferowanie do sprzedaży środków spożywczych w handlu obwoźnym niezgodnie z wydaną decyzją, tj. środków spożywczych bez opakowań jednostkowych – dotyczy głównie: pieczywa, wyrobów ciastkarskich, wędlin, mięsa;
- zły stan higieniczny sprzętu i pomieszczeń.

W 2015 r. odnotowano dalszą poprawę stanu sanitarno – technicznego nadzorowanych zakładów zarówno w obszarze stanu technicznego zakładów, higieny, jak i dokumentacji prowadzonej przez zakłady w zakresie GHP, GMP i HACCP.

Stan wdrożenia przez przedsiębiorców systemów samokontroli w latach 2013– 2015 przedstawia poniższy wykres.

Dynamika wdrażania systemów bezpieczeństwa żywności w zakładach branży spożywczej na terenie powiatu koneckiego w latach 2013 - 2015

Stan wdrożenia przez przedsiębiorców systemów samokontroli gwarantujących bezpieczeństwo żywności w zakładach żywnościowo - żywieniowych w powiecie koneckim jest zadowalający. Analizując powyższe dane z analogicznymi wskaźnikami roku ubiegłego stwierdza się poprawę stanu wdrożenia zasad systemu GHP, GMP i HACCP w każdej grupie obiektów. Najwyższą dynamikę wzrostu odnotowano w zakresie wprowadzania systemu HACCP. Należy podkreślić tendencje spadkową w zakresie nadzorowanych obiektów branży spożywczej ze względu na likwidację działalności obiektów handlowych o małej powierzchni i powstawanie sklepów wielkopowierzchniowych.

Działania podejmowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i przedmiotów użytku.

- W celu oceny bazy żywnościowo - żywieniowej zlokalizowanej w miejscowościach wypoczynkowych i na trasach turystycznych w letnim sezonie turystycznym skontrolowano ogółem 49 obiektów.
- Przeprowadzono 17 kontroli obiektów wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży w trakcie trwania w/w wypoczynku.
- W ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF) w związku z 46 powiadomieniami alarmowymi przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych, które dotyczyły wycofywania z rynku niebezpiecznych produktów.

Ponadto:

- Wykonano 131 pomiarów temperatur w zakresie kontroli zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie magazynowania środków spożywczych.
- Dokonano w 11 zakładach badań tłuszczów smaźalniczych za pomocą testu jakości tłuszczów do głębokiego smażenia – tłuszcze spełniały wymagania prawa żywnościowego.
- Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych zakwestionowano i wycofano z obrotu środki spożywcze przeterminowane na kwotę 184,18 zł.
- Wykonano 16 ocen teoretycznych sposobu żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętych. Ocenione jadłospisy w 6 przypadkach budziły zastrzeżenia, a stwierdzone błędy stanowiły wskazówki do poprawy planowanych jadłospisów.
- W ramach nadzoru nad suplementami diety, skontrolowano 49 preparatów pod względem prawidłowości stosowania przez przedsiębiorców oznakowań, nie kwestionowano sposobu znakowania.
- Pobrano do badania 4 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością w ramach urzędowej kontroli i monitoringu. Próbek nie kwestionowano.
- W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania fizyko-chemicznego i mikrobiologicznego 149 próbek żywności i przedmiotów użytku – 7 kwestionowano.
- Czynnie uczestniczono w realizacji przedsięwzięcia związanego z programem edukacyjnym „Trzymaj Formę” szkół gimnazjalnych i podstawowych.
- Przeprowadzono szkolenie – 121 osób, tj. dla dyrektorów placówek oświatowych, nauczycieli, pracowników kuchni, przedstawicieli rady rodziców oraz właścicieli sklepików szkolnych. Temat konferencji: „Bezpieczeństwo żywienia dzieci i młodzieży w świetle obowiązujących przepisów od dnia 1 września 2015 roku”.

Grupy obiektów na terenie powiatu koneckiego, które wymagają dalszych wzmożonych działań nadzorowych to:

- obiekty produkcji żywności: piekarnie, ciastkarnie,
- obiekty obrotu żywności w tym handlu obwoźnego,
- w grupie obiektów żywienia zbiorowego: zakłady żywienia zbiorowego zamknięte, zakłady małej gastronomii, restauracje.

W dalszym ciągu szczególnej uwagi wymagają kontrole wdrażania przez nadzorowane podmioty

systemów kontroli wewnętrznej w tym przestrzegania zasad zawartych w instrukcjach GHP i GMP. Należy uznać, że stan wdrażania GHP i GMP oraz system HACCP w zakładach produkcji i obrotu żywnością w powiecie koneckim uległ wyraźnej poprawie.

IX. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna realizuje działania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia oraz aktualnej oceny sytuacji epidemiologicznej i potrzeb środowiskowych.

W ramach podejmowanych działań podjęto współpracę m. in. z następującymi instytucjami:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Końskich – współorganizacja Koneckich Dni Profilaktyki, projekt KIK/68,
- Samorządem lokalnym – wspieranie inicjatyw prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- Komenda Powiatowa Policji – współorganizacja Koneckich Dni Profilaktyki, kampania dot. środków zastępczych „Trzeba zacząć od dorosłych”, projekt KIK/68,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Końskich – współorganizacja Koneckich Dni Profilaktyki,
- Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat – współorganizacja Koneckich Dni Profilaktyki,
- Świątokrzyski Oddział Terenowego Stowarzyszenia „Monar” - współorganizacja Koneckich Dni Profilaktyki, kampania dot. środków zastępczych,
- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Radość” - współorganizacja Koneckich Dni Profilaktyki,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich – współorganizacja Koneckich Dni Profilaktyki, profilaktyka HIV/AIDS,
- Komenda 13-5 Hufca Pracy w Końskich - współpraca przy organizacji Koneckich Dni Profilaktyki,
- Przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne – realizacja programów prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, inne inicjatywy dot. działania placówek oświatowo-wychowawczych (przekazywanie materiałów, poradnictwo i instruktaże itp.),
- Media - („Tygodnik Konecki”, „Echo Dnia”),
- Miejsko – Gminny Dom Kultury w Końskich – współpraca przy organizacji Koneckich Dni Profilaktyki, Powiatowy Konkurs Piosenki o Zdrowiu,
- Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Końskich – współorganizacja Koneckich Dni Profilaktyki.

W roku 2015 realizowano następujące programy krajowe:

1. „Trzymaj Formę!”

Celem programu „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W 2015 r. program realizowano w 22 szkołach: 8 gimnazjach i 14 szkołach podstawowych.

Ogółem w programie wzięło udział 2381 osób, w tym 1706 uczniów i 885 rodziców.

2. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Profilaktyka antytytoniowa była w roku 2015 obecna w różnych działaniach prowadzonych przez PSSE w Końskich:

- Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu;
- Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu;
- Program edukacyjny dla przedszkoli „Czyste powietrze wokół nas”;
- Program edukacyjny dla szkół podstawowych „Nie pal przy mnie, proszę”;
- Program edukacyjny dla gimnazjów „Znajdź właściwe rozwiązanie”.

2.1. Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu zostały połączone z organizacją Koneckich Dni Profilaktyki, które przebiegały w tym roku w okresie 14 IV – 10 VI.

Przeprowadzono następujące działania:

- Przeprowadzono 2 narady (13 uczestników).
- Zorganizowano i przeprowadzono 6 spotkań edukacyjnych dot. profilaktyki antytytoniowej w 5 gimnazjach i 1 szkole ponadgimnazjalnej (Publiczne Gimnazjum w Słupi, Niepubliczne Gimnazjum, Szkoła Zawodowa AWANS, Gimnazjum Nr 1 w Końskich, Gimnazjum w Stadnickiej Woli, Publiczne Gimnazjum w Fałkowie). Podczas spotkań wykorzystano film edukacyjny, prezentacje multimedialną oraz omawiano skutki zdrowotne czynnego i biernego palenia tytoniu, koszty palenia oraz pouczano o miejscach wolnych od dymu tytoniowego. W spotkaniach uczestniczyło 204 gimnazjalistów.
- 31 maja pracownicy PSSE w Końskich wspólnie z KPP w Końskich oraz PCPR w Końskich współorganizowali festyn w ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu (oraz Dnia Dziecka i podsumowania Koneckich Dni Profilaktyki). Na festynie zorganizowano stoisko profilaktyczne, w którym młodzieży i osobom dorosłym rozdawano min. ulotki antytytoniowe oraz odpowiadano na pytania i udzielano porad dotyczących palenia tytoniu, a dzieci odpowiadały na pytania dotyczące zdrowego stylu życia. Za prawidłowe odpowiedzi otrzymywały „Koniki Koneckie” - walutę specjalnie wymyśloną na Dzień Dziecka. „Koniki Koneckie” dzieci wymieniały na upominki, które zgromadzone były w namiocie przy stoisku profilaktycznym (upominki sfinansowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich oraz Miejsko-Gminny Dom Kultury w Końskich). Dzieciom rozdawano również balony oraz elementy odblaskowe: zawieszki i opaski samozaciskowe z napisem „Koneckie Dni Profilaktyki”. W festynie uczestniczyło 500 osób.
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich 17 maja wziął udział, organizując

stoisko profilaktyczne, w Festynie Charytatywnym organizowanym w Zespole Szkół Publicznych w Stąporkowie (50 osób). Gdzie m. in. rozdawano ulotki antytytoniowe oraz odpowiadano na pytania odnośnie palenia tytoniu i zdrowego stylu życia.

- Przeprowadzono 2 narady, w których uczestniczyło 13 osób (organizatorzy i partnerzy interwencji).
- Rozesłano pisma informujące o tegorocznym temacie obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu – maj 2015 r. do 19 podmiotów leczniczych oraz przekazano 2223 ulotek antytytoniowych.
- W PSSE w Końskich przygotowano ekspozycję wizualną dotyczącą obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu oraz szkodliwości palenia tytoniu. Z informacjami zapoznało się 100 osób.
- Na stronie internetowej stacji zamieszczono informacje związane z obchodami Światowego Dnia Bez Tytoniu 2015 r. Z informacjami zapoznało się 100 internautów.

2.2. W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu przeprowadzono następujące działania:

- W dniu 17.11.2015 r. zorganizowano i przeprowadzono 1 spotkanie edukacyjne dot. profilaktyki antytytoniowej w I Liceum Ogólnokształcącym w Końskich – 105 uczestników.
- W dniu 19.11.2015 r. zorganizowano i przeprowadzono 1 spotkanie edukacyjne dot. profilaktyki antytytoniowej w Gimnazjum Nr 1 w Końskich – 27 uczestników.
- Rozesłano pisma informujące o obchodach Światowego Dnia Rzucania Palenia – listopad 2015 r. do 19 podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz przekazano 760 ulotek.
- Na stronie internetowej stacji zamieszczono informacje na temat kampanii społecznej „Nie zawsze wędzone trzyma dłużej”.

2.3. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej: „Czyste powietrze wokół nas”

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej przeznaczony dla dzieci 5 i 6-letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program był realizowany w 21 obiektach – 10 przedszkolach (62,5%), 10 oddziałach przedszkolnych (34,5%) oraz w innych formach wychowania przedszkolnego – 1 (5,9%); objął 707 dzieci oraz 473 rodziców. W ramach programu „Czyste powietrze wokół nas” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

- 13 października odbyło się szkolenie dla koordynatorów programu (16 uczestników) (edycja 2015-2016);
- przeprowadzono 5 narad wdrożeniowych dla koordynatorów programu (5 uczestników);
- rozdysponowano do przedszkoli materiały edukacyjne dla prowadzących i dzieci;
- przeprowadzono 5 wizytacji – 23,8% placówek biorących udział w programie.

2.4. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych: „Nie pal przy mnie, proszę”

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Program ma na celu uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia, kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem oraz wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą. Program realizowano w 30 szkołach podstawowych, co stanowi 83,3% szkół. Uczestniczyło w nim w sumie 1250 uczniów oraz 845 rodziców.

W ramach programu „Nie pal przy mnie, proszę” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

- 29.10.2015 r. PSSE w Końskich zorganizowała szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu. Uczestniczyło w nim 20 osób (edycja 2015/2016);
- przeprowadzono 2 narady wdrożeniowe (4 uczestników);
- przeprowadzono 5 wizytacji – 16,7% szkół biorących udział w programie;
- rozdysponowano do szkół materiały edukacyjne – podręcznik dla nauczyciela i ulotki antytytoniowe.

2.5. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i uczniów gimnazjum: „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum oraz ich rodziców i opiekunów. Celem głównym programu jest zapobieganie palenia tytoniu wśród młodzieży szkolnej. Program był realizowany w 38 szkołach: 13 gimnazjach (81,3%) i 25 szkołach podstawowych (66,7%), objął 1751 uczniów w tym: 601 gimnazjalistów (25,1% spośród gimnazjalistów w powiecie) oraz 1150 uczniów szkoły podstawowej (52,8% spośród uczniów szkół podstawowych w powiecie) oraz 1530 rodziców.

W ramach programu „Znajdź właściwe rozwiązanie” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

- Przeprowadzono 10 porad wdrożeniowych - 10 uczestników (edycja 2015 - 2016).
- 27.10.2015 r. PSSE w Końskich zorganizowała 2 szkolenia dla szkolnych koordynatorów programu. Uczestniczyło w nich 20 osób (edycja 2015/2016).
- Zorganizowano i przeprowadzono 6 spotkań edukacyjnych dot. profilaktyki antytytoniowej w 5 gimnazjach (Niepubliczne Gimnazjum w Końskich, Gimnazjum w Słupi, Gimnazjum w Stadnickiej Woli, Gimnazjum Nr 1 w Końskich, Publiczne Gimnazjum w Fałkowie), 1 szkole ponadgimnazjalnej (Szkoły Awans). Podczas spotkań wykorzystano film edukacyjny lub prezentację multimedialną i omawiano skutki zdrowotne czynnego i biernego palenia tytoniu, koszty palenia oraz pouczano o miejscach wolnych od dymu tytoniowego. W spotkaniach uczestniczyło 204 osoby. Zainteresowanej młodzieży ze Szkół Awans (gimnazjum i szkoła zawodowa) wykonano pomiary tlenku węgla w wydychanym powietrzu (badania te ujęto w programie KIK/68). Stoisko profilaktyczne zorganizowano na koncercie charytatywnym w Gimnazjum w Stąporkowie (17 maja) – 50 odbiorców.
- W ramach programu przeprowadzono 5 wizytacji, 13,16% szkół biorących udział w programie.
- Po zakończeniu realizacji programu w 26 szkołach przeprowadzono badanie ankietowe wśród młodzieży. Zankietowano 628 uczniów: 295 gimnazjalistów i 333 uczniów szkoły podstawowej.
- Rozdysponowano do szkół materiały edukacyjne – podręcznik dla nauczyciela, ulotki i plakaty antytytoniowe.

3. Profilaktyka HIV/AIDS

W ramach profilaktyki HIV/AIDS przeprowadzono następujące działania:

- Przeprowadzono 2 narady organizacyjne (2 uczestników).
- W dniach 18-19.05.2015 r. - w ramach Koneckich Dni Profilaktyki oraz 25.11.2015 r. - w ramach Światowego Dnia AIDS zorganizowano 7 spotkań edukacyjnych z przedstawicielem fundacji Res Humanae w 6 szkołach ponadgimnazjalnych (ZSP Nr 1 w Końskich, ZSP Nr 2 w Końskich, ZSP Nr 3 w Końskich, I LO w Końskich, II LO w Końskich, Szkoły „Awans” Końskie), 503 uczestników. Spotkania sfinansowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich (dla 5 szkół).

- W dniu 22.10.2015 r. odbył się finał etapu powiatowego Wojewódzkiej Olimpiady wiedzy o HIV/AIDS. Do etapu powiatowego olimpiady przystąpiło 31 uczniów z 8 szkół gimnazjalnych.
- Na stronie internetowej stacji zamieszczono informacje na temat kampanii „Coś was łączy? Zrób test na HIV”, spotkania edukacyjnego z młodzieżą ze szkoły ponadgimnazjalnej z przedstawicielem fundacji Res Humanae w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS, 100 odbiorców <http://pssekonskie.pis.gov.pl/?news=99>
- Przygotowano i przesłano do 19 podmiotów leczniczych (100%) pisma oraz materiały edukacyjne: 1735 broszur i ulotek w ramach: kampanii „Jeden test dwa życia” oraz obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS.

4. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Cel główny programu to ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Zasadnicze działania realizowane w ramach programu:

- Odbyła się II edycja programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Adresaci programu - uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Program był realizowany w 8 (61,5%) szkołach ponadgimnazjalnych, uczestniczyło w nim 442 uczniów i 276 rodziców i opiekunów.
- Przeprowadzono (29.09.2015 r. - edycja 2015/2016) 1 szkolenie (8 uczestników) oraz 3 narady (3 uczestników) w ramach programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.
- Po zakończeniu realizacji programu w przeprowadzono badanie ankietowe wśród młodzieży. Zankietowano 284 uczniów.
- Zorganizowano lub wzięto udział w 17 akcjach, imprezach prozdrowotnych i spotkaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki antytytoniowej i uzależnień w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych oraz w ramach akcji wakacyjnej, obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu – 2336 odbiorców. W czasie tych spotkań przeprowadzono 5 razy badania smokolajzerem (56 osób).
- Zorganizowano jeden punkt informacyjny – 50 odbiorców.
- Na stronie internetowej PSSE w Końskich zamieszczono dwa razy informacje na temat działań realizowanych w ramach projektu.
- Przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do 27 podmiotów (zakłady opieki zdrowotnej oraz biblioteki) – 2856 odbiorców.
- Przeprowadzono 1 wizytację szkoły biorącej udział w programie „ARS, czyli jak dbać

o miłość?”.

5. Podstępne wzw

Organizatorami programu są: Fundacja Gwiazda Nadziei oraz Państwowa Inspekcja Sanitarna. Program jest adresowany do uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.

Program był realizowany w sumie w 6 szkołach – 2 samodzielnych oraz zespole szkół z technikum i szkołą zawodową oraz zespole szkół z technikum i liceum ogólnokształcącym.

W sumie działaniami programu objęto 480 osób.

Interwencje nieprogramowe:

1. Akcja zimowa i letnia „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje”

W ramach nadzoru nad wypoczynkiem zimowym oraz akcji letniej – Zdrowe i Bezpieczne wakacje 2015 - przygotowano i rozprowadzono materiały edukacyjne: poradnik „Przeżyj zdrowo i bezpiecznie swoje wakacje” oraz ulotki, w których zamieszczono wiadomości dotyczące HIV/AIDS, profilaktyki uzależnień (palenie tytoniu, alkoholizm, narkomania i dopalacze), profilaktyki wzw typu A i typu B, kodeksu walki z rakiem, opalania i promieniowania UV, badań cytologicznych – 1350 szt. (przekazano na kolonie, półkolonie i obozy).

W czasie ferii zimowych 2015 r. przekazano materiały oświatowe na 3 turnusy wypoczynkowe – 97 uczestników.

W okresie wakacyjnym na terenie powiatu koneckiego zorganizowano: 33 kolonie wypoczynkowe (1096 uczestników), 3 turnusy w miejscu zamieszkania (60 uczestników) oraz 14 obozy „pod namiotami” (362 uczestników). Ogólna ilość uczestników wyniosła 1518 / 50 turnusów.

Materiały oświatowe skierowane do dzieci i młodzieży wypoczywającej na terenie powiatu koneckiego tj. w: Sielpi, Czarnieckiej Górze, Błotnicy, Kawęczynie, Rudzie Malenieckiej, Mokrej, Duraczowie, Pile, Modrzewinie, Piekło, zostały dostarczone na wszystkie wyżej wymienione kolonie i obozy, dzięki współpracy pracowników sekcji PZiOZ i HDziM. Osobiście pracownik pionu PZiOZ odwiedził 6 obozów i kolonii, na których wypoczywało w sumie 190 uczestników. U opiekunów dzieci i młodzieży pozostawiono materiały edukacyjne.

24 czerwca – pracownicy PSSE wspólnie z KPP w Końskich oraz Ratownikami z Ratownictwa Wodnego RP Oddział w Końskich przeprowadzili spotkanie edukacyjne połączone

z warsztatami z resuscytacji oddechowo-kръżeniowej dla dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 2 w Końskich dotyczące bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego - 300 osób.

Lipiec – sierpień – udział w 6 festynach i akcjach, podczas których organizowano namioty profilaktyczne z materiałami edukacyjnymi – 1900 osób objętych zadaniem:

- 5 VII - udział w festynie w Sielpi w ramach akcji „Kuźnice Koneckie” - organizator: Starostwo Powiatowe w Końskich. PSSE przy współpracy PCPR w Końskich i KPP w Końskich zorganizowała namiot profilaktyczny z ulotkami i broszurami edukacyjnymi. Dzieci otrzymały balony i elementy odblaskowe – 500 osób.
- 25 VII – udział w festynie pod hasłem „Radoszyczenie Dzieciom” w Radoszycach – organizator Urząd Gminy Radoszyce i Stowarzyszenie Radosze. PSSE przy współpracy PCPR w Końskich zorganizowała namiot profilaktyczny z ulotkami i broszurami edukacyjnymi oraz eksponowano plakaty antynarkotykowe – 500 osób.
- 20 VIII - przeprowadzono akcję na plaży głównej w Sielpi - organizatorzy: Ratownictwo Wodne RP oddział w Końskich, KPP w Końskich, PSSE w Końskich. Pracownicy PSSE w Końskich wspólnie z KPP w Końskich oraz Ratownikami z Ratownictwa Wodnego RP Oddział w Końskich zorganizowali namiot profilaktyczny. Udzielano porad oraz odpowiadano na pytania dotyczące uzależnień, zdrowego stylu życia oraz chorób zakaźnych i cywilizacyjnych. Uświadamiano wczasowiczów jakie niebezpieczeństwa mogą na nich czekać podczas wypoczynku nad wodą. Rozdawano ulotki, broszury edukacyjne oraz balony i elementy odblaskowe. Zainteresowane osoby miały możliwość ćwiczenia na fantomie resuscytacji oddechowo-kръżeniowej – 200 osób.
- 22 VIII - udział w festynie w ramach obchodów „Dni Końskich” - organizatorzy: Urząd Miasta i Gminy Końskie oraz Miejsko-Gminny Dom Kultury w Końskich. PSSE przy współpracy KPP w Końskich oraz PCPR w Końskich zorganizowała namiot profilaktyczny z ulotkami i broszurami edukacyjnymi. Dzieci otrzymały balony i elementy odblaskowe - 300 osób.
- 23 VIII - udział w festynie rodzinno-profilaktycznym w Słupi – organizatorzy Urząd Gminy Słupia. PSSE przy współpracy KPP w Końskich oraz Stowarzyszenia „Monar” zorganizowała namiot profilaktyczny z ulotkami i broszurami edukacyjnymi - 200 osób.
- 30 VIII – udział w dożynkach powiatowych w Fałkowie – organizatorzy: Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy w Fałkowie. PSSE przy współpracy z KPP w Końskich oraz PCPR w Końskich zorganizowała namiot profilaktyczny z ulotkami i broszurami edukacyjnymi. Dzieci otrzymały balony i elementy odblaskowe - 200 osób.

W prasie ukazały się 2 artykuły dotyczące wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży.

2. Profilaktyka nowotworów

W 2015 r. działania w ramach profilaktyki nowotworów dotyczyły przede wszystkim profilaktyki raka piersi oraz projektu „Szkoła promująca zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem”.

- 1) Pracownicy PSSE w Końskich zorganizowali i współprowadzili wspólnie z ochotniczkami z Koneckiego Klubu Amazonki 5 spotkań, edukacyjne w 4 szkołach ponadgimnazjalnych (ZSP nr 3 w Końskich, ZSP Nr 2 w Końskich, ZSP Nr 1 w Końskich, ZSP w Stąporkowie), w których uczestniczyło 173 osoby. Podczas spotkań wyświetlano film dotyczący samobadania piersi, a ochotniczki z Koneckiego Klubu Amazonki zachęcały do systematycznego badania piersi i wykonywania badań profilaktycznych.
- 2) W ramach programu „Szkoła promująca zalecenia kodeksu walki z rakiem” przeprowadzono 6 spotkań edukacyjnych w 5 szkołach (Zespół Szkół Specjalnych w Czarnieckiej Górze, SP w Pomykowie, Gimnazjum Nr 1 w Końskich, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Końskich, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Stąporkowie). Celem głównym projektu jest kształtowanie postaw prozdrowotnych wśród uczniów szkół wszystkich typów w oparciu o zasady prewencji pierwotnej nowotworów zawarte w Europejskim Kodeksie Walki z Rakiem. Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych (243 uczestników).
- 3) Przeprowadzono 10 porad organizacyjnych (10 uczestników).

3. Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych

Działania profilaktyczne miały na celu rozpowszechnienie podstawowych informacji wśród mieszkańców powiatu koneckiego o zagrożeniach związanych z nowymi środkami psychoaktywnymi pojawiającymi się na rynku narkotykowym. W ramach profilaktyki narkotyków i środków zastępczych zrealizowano następujące działania:

- 1) Rozdystrybuowano ulotki do **2091 odbiorców**: uczestników kolonii i obozów letnich i zimowych (54 obozy i kolonie), wczasowiczów i uczestników akcji w Sielpi (współpraca z sekcją Higieny Środowiska), partnerów - KPP w Końskich, PCPR w Końskich.
- 2) W ramach **8 akcji plenerowych** udzielano porad, eksponowano i kolportowano materiały edukacyjne dotyczące narkotyków i środków zastępczych (**504 odbiorców**):
 - 17 maj – koncert charytatywny w Stąporkowie,
 - 25 lipca – festyn „Radoszyczenie dzieciom”,
 - 12 sierpnia – spotkanie z harcerzami na obozie,
 - 20 sierpnia – akcja profilaktyczna na plaży w Sielpi,

22 sierpnia – Dni Końskich,

23 sierpnia – dożynki w Słupi,

30 sierpnia - dożynki w Fałkowie,

19 września – otwarcie ścieżki rowerowej Green Velo w Końskich.

3) Przeprowadzono wspólnie z KPP w Końskich lub samodzielnie:

8 spotkań z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (**665** odbiorców) –

gimnazja - 6/515 (Gimnazjum w Stadnickiej Woli, Czarnieckiej Górze, Gimnazjum Nr 1 w Końskich),

szkoły ponadgimnazjalne - 2/150 (Szkoła Zawodowa AWANS, ZDZ w Końskich),

6 spotkań dla nauczycieli i pedagogów (**126** odbiorców) –

4 w szkołach podstawowych (SP w Fałkowie, Pomykowie, Kazanowie, SP Nr 2 w Końskich),

1 w gimnazjum (Gimnazjum w Rogowie),

1 w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Końskich.

10 spotkań z rodzicami (**1099** odbiorców) –

4 w szkołach podstawowych (SP Nr 1 w Stąporkowie, SP Nr 2 w Końskich, SP w Pomykowie, SP w Fałkowie),

1 w gimnazjum (Gimnazjum w Gowarczowie),

1 w zespole szkół (gimnazjum + szkoła podstawowa) (ZSP w Miedzierzy),

4 w szkołach ponadpodstawowych (Szkoła Zawodowa AWANS, ZSP w Stąporkowie, I LO w Końskich, II LO w Końskich).

W prasie ukazały się 2 artykuły dotyczące działań antydopalaczowych – 1800 odbiorców,

4. Koneckie Dni Profilaktyki

Konecki Dni Profilaktyki są inicjatywą, która odbywa się w maju w ramach Świętokrzyskich Dni Profilaktyki. W ramach tych dni przeprowadzono szereg imprez prozdrowotnych na terenie powiatu koneckiego: konferencje, festyny, pogadanki, konkursy, warsztaty.

Działania organizowane i realizowane bezpośrednio przez PSSE w Końskich (wspólnie z współorganizatorami KDP):

1) Zorganizowano i przeprowadzono 6 spotkań edukacyjnych dot. profilaktyki antytytoniowej w 5 szkołach (Gimnazjum w Słupi, Gimnazjum w Stadnickiej Woli, Gimnazjum Nr 1 w Końskich, Publiczne Gimnazjum w Fałkowie, 2 spotkania w Szkołach AWANS). Podczas spotkań wykorzystano film edukacyjny oraz omawiano skutki zdrowotne czynnego i biernego palenia tytoniu, koszty palenia oraz pouczano o miejscach wolnych od dymu tytoniowego. W spotkaniach uczestniczyło 204 osoby.

2) Współorganizowano 2 konkursy profilaktyczne pod wspólnym hasłem „W mojej rodzinie troszczymy się o siebie”: konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych i wychowanków świetlic środowiskowych oraz konkurs fotograficzny dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. PSSE w Końskich opracowała i rozesała pisma wraz z regulaminami konkursów do 61 szkół i świetlic oraz ufundowała nagrodę w konkursie plastycznym. W konkursach wzięło udział 86 uczestników.

3) Zorganizowano namioty profilaktyczne z materiałami edukacyjnymi, wyeksponowanymi plakatami, udzielano porad podczas akcji w: Stąporkowie (koncert charytatywny 17 maja w Zespole Szkół Publicznych w Stąporkowie), Końskich („Dzień Dziecka” połączony z podsumowaniem Koneckich Dni Profilaktyki) - w sumie **550** odbiorców.

4) Zorganizowano 6 spotkań dotyczących profilaktyki HIV/AIDS w 6 szkołach ponadgimnazjalnych (I LO w Końskich, II LO w Końskich, ZSP nr 1 w Końskich, ZSP nr 2 w Końskich, ZSP nr 3 w Końskich, Szkoły AWANS). Spotkania prowadził przedstawiciel fundacji Res Humanae, sfinansowała je Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich – 416 uczestników (nie ujęto w sprawozdaniu z budżetu zadaniowego w sekcji Świątokrzeskie Dni Profilaktyki).

5) Przeprowadzono wspólnie z 13-5 Hufcem Pracy w Końskich oraz Państwową Inspekcją Sanitarną obchody „Dnia Doradztwa i BHP” – PSSE zorganizowała stoisko profilaktyczne, pracownik PSSE był członkiem jury konkursu „Wiem co zrobić gdy...”. Odbiorcami akcji byli uczniowie ZSP Nr 2 w Końskich oraz uczniowie z gimnazjów z terenu powiatu, które zgłosiły się do konkursu – **50** uczestników.

6) Współorganizowano konferencję prasową na rozpoczęcie Koneckich Dni Profilaktyki podczas której przekazano przygotowane przez PSSE materiały dotyczące planowanych działań zgromadzonym dziennikarzom (nie ujęto w sprawozdaniu z budżetu zadaniowego za 2015 r.).

7) W lokalnej prasie „Tygodnik Konecki” i „Ech Dnia” ukazały się 4 artykuły (**3600** odbiorców) oraz jeden artykuł na stronie internetowej PSSE (**100** osób).

8) Przeprowadzono 9 narad – **63** uczestników.

W ramach Koneckich Dni Profilaktyki na terenie powiatu wszyscy współorganizatorzy przeprowadzili działania, które objęły swoim zasięgiem ponad 10 tysięcy odbiorców.

5. Obchody Światowego Dnia Zdrowia, w tym Powiatowy Konkurs Piosenki o Zdrowiu

W ramach obchodów PSSE Końskie przeprowadziła następujące działania:

1) Rozesłano pisma informujące o tegorocznym temacie obchodów Światowego Dnia Zdrowia i związanego z nim hasła roku do 45 szkół (podstawowych i gimnazjalnych) oraz 19 ośrodków

zdrowia, w sumie **64** odbiorców. Rozesłano **38** pism wraz z regulaminem Powiatowego Konkursu Piosenki o Zdrowiu do 34 szkół podstawowych oraz 4 domów kultury - luty 2015. Pozyskano w tym roku dodatkowego partnera – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich (oprócz Tygodnika Koneckiego, który jest corocznym partnerem). W sumie wysłano pisma do **105 odbiorców**.

2) Przeprowadzono **3** narady, w których brało udział **4** uczestników.

3) W PSSE w Końskich zorganizowano ekspozycję wizualną dotyczącą tematyki Światowego Dnia Zdrowia, z informacjami zapoznało się **100** osób.

4) Pracownicy PSSE w Końskich 9.04.2015 r. zorganizowali Powiatowy Konkurs Piosenki o Zdrowiu 2015. Współorganizatorem konkursu był Miejsko – Gminny Dom Kultury w Końskich, w którym też odbył się finał konkursu. W konkursie wzięli udział uczniowie 9 szkół podstawowych z terenu powiatu koneckiego - w sumie 13 wykonawców - **70** uczestników (nauczyciele, rodzice, wykonawcy).

5) W lokalnej prasie ukazało się 6 artykułów.

6. Program „Kleszcz mały czy duży – nic dobrego nie wróży”

Program realizowany lokalnie na podstawie organizowanego wcześniej programu krajowego.

Celem programu jest edukacja młodzieży w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych, czyli wykształcenie umiejętności zabezpieczania się przed ukąszeniem kleszcza, zachowania się po stwierdzeniu ukąszenia oraz roli szczepień ochronnych w zapobieganiu zachorowaniom na kleszczowe zapalenie mózgu i opon mózgowych. Skierowany głównie do uczniów II klas gimnazjów.

Program był realizowany w 6 gimnazjach (37,5%) i objął 416 gimnazjalistów (20,84%). Ze względu na ciekawą tematykę programu w niektórych szkołach realizowano go również w klasach I i III.

24.04.2015 r. PSSE w Końskich zorganizowała szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu - 7 uczestników.

Ogółem objęto działaniami 446 osób.

7. Akcja „Europejski Dzień Przywracania Czynności Serca”

Akcja miała na celu powszechne nauczanie społeczeństwa udzielania pierwszej pomocy osobie, u której wystąpiło nagłe i niespodziewane zatrzymanie krążenia. W ramach akcji przeprowadzono następujące działania:

- 1) Przeprowadzono 3 narady organizacyjne, w których uczestniczyły 4 osoby.
 - 2) Głównym organizatorem akcji był Marcin Pytlos ratownik medyczny, który zaprosił PSSE w Końskich do współorganizacji i współprowadzenia warsztatów edukacyjnych z udzielania pierwszej pomocy. Obchody Europejskiego Dnia Przywracania Czynności Serca odbyły się 16.10.2015 r. W Domu Kultury w Końskich odbyły się warsztaty z resuscytacji oddechowo-kръżeniowej dla młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, w których uczestniczyło 160 osób. Każdy uczestnik warsztatów przeprowadzał resuscytację oddechowo-kръżeniową na fantomie pod nadzorem ratownika medycznego.
 - 3) W prasie ukazał się artykuł dotyczący akcji – 900 odbiorców.
 - 4) W akcji wzięli również udział: Państwowa Straż Pożarna w Końskich, Ochotnicza Straż Pożarna w Rudzie Malenieckiej, KPP Końskie, PCK, Jednostka Strzelecka w Końskich, Miejsko-Gminny Dom Kultury w Końskich.
 - 5) Dodatkowo PSSE w Końskich brała udział 11 czerwca w obchodach Dnia Doradztwa i BHP w ZSP Nr 2 w Końskich gdzie odbywały się również warsztaty edukacji dotyczącej pierwszej pomocy i konkurs dla gimnazjalistów „Wiem co mam zrobić gdy” – 17 uczestników konkursu. W Tygodniku Koneckim ukazał się artykuł opisujący w/w działania.
- Ogółem działaniami dotyczącymi udzielania pierwszej pomocy objęto 1981 osób.

8. Promocja Szczepień ochronnych

Działania miały na celu popularyzację szczepień ochronnych jako skutecznej profilaktyki chorób oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat szczepień ochronnych. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących:

- 1) W PSSE w Końskich przygotowano ekspozycję wizualną dotyczącą Europejskiego Tygodnia Szczepień. Z informacjami zapoznało się 100 osób.
- 2) Na stronie internetowej stacji zamieszczono informacje dotyczące Europejskiego Tygodnia Szczepień – 100 odbiorców.
- 3) Przygotowano i przekazano do 19 podmiotów leczniczych materiały edukacyjne dotyczące szczepień ochronnych – 800 ulotek i broszur.

W sumie działaniami objęto 1000 osób.

Inne przedsięwzięcia:

Europejski Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

Rozdystrybuowano do 19 zakładów opieki zdrowotnej materiały edukacyjne dotyczące leczenia antybiotykami.

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI. WNIOSKI

PSSE w Końskich w ramach promocji zdrowia w roku 2015 realizowała 7 programów krajowych i 1 program lokalny oraz wzięła udział w różnych interwencjach nieprogramowych.

Podsumowanie

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Końskich w roku 2015 było promowanie zdrowego stylu życia, czuwanie nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna działająca na terenie powiatu koneckiego w roku 2015 kontynuowała wykonywanie działań nadzorowanych określonych ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z **planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2015** obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogramem nadzoru nad obiektami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich realizował zadania w ramach **zintegrowanych systemów działających w Unii Europejskiej**, np. systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF), prowadził monitoring jakości wody, nadzór epidemiologiczny oraz ocenę ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności (wdrożenia i dokumentowania zasad Dobrej Praktyki Higienicznej - GHP i Dobrej Praktyki Produkcyjnej - GMP, będących podstawą do wdrażania zasad systemu HACCP).

Wykonanie zadań polegało na **sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo – zdrowotnej**. Zadania realizowane były w działalności bieżącej oraz w skali długofalowej.

Doskonalono procedury identyfikacji i szacowania skali zagrożeń sanitarno – epidemiologicznych. Ważnym zadaniem realizowanym przez Inspekcję Sanitarną było zapobieganie zagrożeniom sanitarnym oraz likwidacja skutków ich zaistnienia.

W dalszym ciągu **kontynuowano współpracę** z przedstawicielami jednostek samorządowych gmin i miast, z innymi inspekcjami i służbami, rozwijano współpracę z instytucjami i jednostkami organizacyjnymi o pokrewnym zakresie zadaniowym. W ramach współpracy precyzowano kompetencje i odpowiedzialność za stan sanitarny powiatu.

Działania w sytuacjach kryzysowych

W roku 2015 na terenie powiatu koneckiego **nie zaistniały zdarzenia**, których

następstwa mogły wywołać konieczność korzystania z procedur przewidzianych w planach zarządzania kryzysowego.

Nie zarejestrowano przypadków zawleczenia szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych jak również nie odnotowano zjawisk, których rodzaj i skala wymagałaby podjęcia skumulowanych działań o charakterze kryzysowym, jak również nie wystąpiły powodzie ani inne duże zdarzenia katastroficzne.

Uaktualniono plan działania PIS w sytuacjach kryzysowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uczestniczył w **ćwiczeniach ratowniczych rangi wojewódzkiej pk. „GASPOL 2015”**, które odbyły się w dniu 24 czerwca 2015 r. na terenie Miasta i Gminy Stąporków.

W okresie sprawozdawczym sprawowano wzmożony nadzór nad parkingami, a także hotelami, motelami, itp. w zakresie gospodarki odpadami w przedmiotowych obiektach w związku z zagrożeniem wynikającym z możliwości przeniesienia **wirusa afrykańskiego pomoru świń** na terenie województwa świętokrzyskiego.

W obiektach, zgodnie z zaleceniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich umieszczone zostały w widocznych miejscach **ulotki informacyjne pt. INFORMACJA DLA PODRÓŻNYCH „Choroby nie znają granic!”**, dostarczone w ramach prowadzonej akcji informacyjnej, dotyczącej zagrożeń wynikających z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń.

Działalność przeciwepidemiczna

W 2015r. w działalności przeciwepidemicznej prowadzono działania mające na celu zmniejszenie zachorowań na jednostki, dla których odnotowano niekorzystną sytuację epidemiologiczną. Koncentrowano się szczególnie **na monitorowaniu sytuacji epidemiologicznej** w celu identyfikacji zagrożeń związanych z możliwością wystąpienia niebezpiecznych chorób zakaźnych.

W celu utrzymania dobrego poziomu **wykonawstwa szczepień** nadzorowano realizację **Programu Szczepień Ochronnych** z uwzględnieniem nadzoru nad środowiskami opornymi.

Na terenie powiatu koneckiego w 2015 r. szczepieniom w ramach realizacji w/w programu **podlegało 14 759 dzieci i młodzieży do lat 19**. Prowadzono nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych oraz warunkami wykonywania szczepień. Szczepienia ochronne wykonywane były w **16 punktach szczepień**, w których przeprowadzono **15 kontroli**.

Wykonawstwo szczepień przebiegało zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i utrzymywało się na dobrym poziomie.

Do 31 grudnia 2015 r. opracowano **120 ognisk pojedynczych chorób zakaźnych**. Ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego nie zarejestrowano.

Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą

PSSE w Końskich w 2015r. nadzorowała **158 podmiotów wykonujących działalność leczniczą**, w tym: **39 podmiotów leczniczych** – 1 szpital, 2 inne niż szpitale (hospicjum, pogotowie), 36 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria, medyczne laboratoria diagnostyczne, inne) oraz **119 praktyk zawodowych prowadzących działalność leczniczą**.

W 2015r. kontrolę stanu sanitarnego przeprowadzono w **110 podmiotach wykonujących działalność leczniczą**, w tym **29 podmiotach leczniczych, 81 praktykach zawodowych prowadzących działalność leczniczą**.

Ogółem przeprowadzono **133 kontrole podmiotów**, w których wykonywana jest działalność lecznicza, w tym: **109 kontroli w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego i 24 kontrole w zakresie higieny środowiska**.

Podmioty lecznicze wykonywały zarządzenia nałożone decyzjami administracyjnymi wydanymi przez PPIS w Końskich, udzielone zalecenia były wykonywane na bieżąco.

Nadzór w zakresie higieny środowiska

Państwowa Inspekcja Sanitarna nadal prowadziła na bieżąco **monitoring jakości wody do spożycia**.

W 2015r. PPIS w Końskich objął nadzorem sanitarnym **19 urządzeń wodociągowych**, w tym **18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 1 inny podmiot** zaopatrujący wodę. Skontrolowano **100%** urządzeń wodociągowych znajdujących się w ewidencji.

Wszczęto postępowanie administracyjne dotyczące poprawy stanu sanitarno – technicznego 4 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę: wodociąg Radoszyce, wodociąg Odrowąż, wodociąg Pardołów, wodociąg Smarków i 1 innego podmiotu zaopatrującego w wodę: wodociąg Czarniecka Góra SZPITAL. Postępowanie dotyczące 3 wodociągów zostało zakończone. W dalszym ciągu prowadzone są postępowania dotyczące wodociągów Smarków i Pardołów, terminy wykonania zarządzeń decyzji przedłużono na wniosek zarządcy w/w wodociągów.

Na koniec roku 2015 oceniono, że jakość dostarczanej wody z większości wodociągów nie budziła zastrzeżeń, za wyjątkiem wody z 4 wodociągów, gdzie **stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia**, w związku ze **złą jakością fizykochemiczną wody**:

- **wodociąg Stąporków – przekroczona wartość mętności;**
- **wodociąg Radoszyce - podwyższony poziom siarczanów i podwyższony poziom twardości ogólnej;**
- **wodociąg Dęba – ponadnormatywne wartości mętności i żelaza;**
- **wodociąg Czarniecka Góra Szpital - ponadnormatywna zawartość żelaza i manganu.**

Stan sanitarno – techniczny nadzorowanych urządzeń wodnych, tj. kąpieliska i pływalni odpowiadał wymaganiom sanitarnym.

W sezonie letnim 2015r. na terenie powiatu koneckiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nadzorem objął **1 kąpielisko w Sielpi Wielkiej** na zbiorniku wodnym w Sielpi o długości linii brzegowej 50 m.

Do PPIS w Końskich wpłynął **1 projekt uchwały Rady Miejskiej w Końskich** w sprawie wykazu kąpielisk na terenie gminy Końskie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich, po dokonaniu uzgodnień, zaopiniował projekt pozytywnie.

Organizator kąpieliska - **Ośrodek Sportu i Rekreacji m. Końskie Sp. z o. o. w Sielpi**, podejmował właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku, poprzez uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramu pobierania próbek wody z kąpieliska, który zrealizowano zgodnie z ustaleniami; oznakowanie kąpieliska tablicami informacyjnymi; systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w kąpielisku; badanie próbek wody z kąpieliska w laboratorium PIS w Skarżysku – Kamiennej i przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej (przed sezonem **w ramach kontroli urzędowej** pobrano do badania **2 próbki wody**) i wewnętrznej (w sezonie **w ramach kontroli wewnętrznej** pobrano do badania **8 próbek wody**) z kąpieliska w Sielpi, dokonał **5 bieżących ocen jakości wody i 1 sezonowej oceny jakości wody** stwierdzając **przydatność wody do kąpiei**. Nie zanotowano wystąpienia krótkotrwałych zanieczyszczeń ani sytuacji wyjątkowych będących wydarzeniem lub splotem wydarzeń mających wpływ na jakość wody w kąpielisku. Stan sanitarny zbiornika w Sielpi i jego otoczenia nie budził zastrzeżeń.

W nadzorowanym kąpielisku **jakość wody odpowiadała wymaganiom**, PPIS w Końskich informował na bieżąco o jakości wody w kąpielisku poprzez zainteresowany urząd i instytucje oraz środki masowego przekazu.

W sezonie letnim 2015r. na terenie miasta Stąporkowa uruchomiono **miejsce wykorzystywane do kąpiei w Stąporkowie przy ul. Milej** o długości linii brzegowej 50 m,

organizator miejsca – **Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stąporkowie**.

Zarządca miejsca wykorzystywanego do kąpielii wykonał następujące prace w związku z przygotowaniem do sezonu kąpieliskowego: naprawiono pomost, oznakowano miejsca do kąpielii, ustawiono tablicę informacyjną, zapewniono sanitariat przenośny typu toi-toi, zapewniono pojemniki do czasowego gromadzenia odpadów komunalnych, zatrudniono ratowników z niezbędnym sprzętem ratowniczym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbek wody pobranych w sezonie **w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody)** z miejsca wykorzystywanego do kąpielii, dokonał **2 bieżących ocen jakości wody**, stwierdzając **przydatność wody do kąpielii**. Stan sanitarny zbiornika w Stąporkowie i jego otoczenia nie budził zastrzeżeń.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich przeprowadziła kontrole jakości ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności **bakterii *Legionella sp.*** w podmiotach leczniczych (szpital), budynkach zamieszkania zbiorowego (hotele, motele, obiekty pomocy społecznej) oraz pływalniach na terenie powiatu koneckiego - pobrano ogółem **27 próbek wody**. Ponadnormatywnej ilości pałeczek ***Legionelli sp.*** w instalacji ciepłej wody użytkowej nie stwierdzono.

Kwestię bardzo istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koneckiego stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych. Zabezpieczenie awaryjne w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub awarii ujęć na terenie powiatu koneckiego, ze względu na brak studni publicznych oraz zbyt małą ilość cystern i innych zbiorników magazynujących wodę w środkach transportu, jest niezadowalające.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Działania nadzоровe o charakterze profilaktyki inwestycyjnej dotyczyły kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno – zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach, takich jak: obiekty żywienia – żywnościowe, obiekty oświaty, zakłady pracy oraz braku ponadnormatywnego oddziaływania obiektów na środowisko, w tym zdrowie ludzi.

Ogólna liczba **zajętych stanowisk** w roku 2015 - **105**.

Nadzór nad warunkami środowiska pracy

Realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy poprzez nadzór oraz kontrolę przestrzegania

przepisów higieny i warunków środowiska pracy, w tym w zakresie nadzoru nad stosowaniem substancji i preparatów chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

W 2015r. w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się **514 zakładów pracy**, zatrudniających **7948 pracowników**. Większość objętych ewidencją podmiotów to firmy zatrudniające **do 50 pracowników – 478 firm**, co stanowi 93% wszystkich nadzorowanych zakładów. Przeprowadzono **266 kontroli** w **198 zakładach** zatrudniających **4152 pracowników**.

W zakładach pracy powiatu koneckiego **304 osoby (3,8 %)** pracowały w **przekroczeniach NDS i NDN czynników szkodliwych** w **30 zakładach**. Wydano w tym zakresie decyzje zarządzające, mające na celu eliminacje lub zmniejszenia zagrożenia.

Przeprowadzono **21 kontroli** w ramach **nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi**.

Przeprowadzono **62 kontrole** w ramach **nadzoru nad produktami biobójczymi**.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących **szkodliwych czynników biologicznych** przeprowadzono ogółem **59 kontroli** w **59 zakładach pracy** (nadleśnictwa, zakłady opieki zdrowotnej, zakłady gospodarki komunalnej). Nie wydano decyzji.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących **szkodliwych czynników rakotwórczych i mutagennych** przeprowadzono **5 kontroli** w **5 zakładach**. Nie wydano decyzji

W 2015r. do PPIS w Końskich wpłynęło **34 zgłoszenia** podejrzeń chorób zawodowych, w wyniku których sporządzono **105 kart oceny narażenia zawodowego**, wydano **27 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej** oraz **9 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej**.

Najczęściej stwierdzane w latach 2013 - 2015 choroby zawodowe to: pylice płuc, przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, choroby płuc wywołane pyłem metali twardych, nowotwory złośliwe, choroby skóry, obustronny odbiorczy ubytek słuchu, borelioza.

Stwierdzone w roku 2015 choroby zawodowe to: **pylice płuc** (19 przypadków), **borelioza** (5 przypadków), **przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli** (1przypadek), **choroby płuc wywołane pyłem metali twardych** (1przypadek), **obustronny odbiorczy ubytek słuchu** (1 przypadek).

Współpracowano z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach w zakresie chorób zawodowych oraz narażenia pracowników na pyły o działaniu zwłókniającym.

Nadzór nad środkami zastępczymi („dopalaczami”)

Państwowa Inspekcja Sanitarna powiatu koneckiego **podejmowała różnego rodzaju działania prewencyjne** (rozdystrybuowano ulotki; w ramach akcji plenerowych udzielano porad, eksponowano i kolportowano materiały edukacyjne dotyczące środków zastępczych; przeprowadzono wspólnie z KPP w Końskich lub samodzielnie spotkania z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, spotkania dla nauczycieli i pedagogów, spotkania z rodzicami), których celem było upowszechnienie wiedzy na temat zagrożeń zdrowotnych związanych z zażywaniem środków zastępczych.

Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku

W placówkach oświatowo – wychowawczych zaobserwowano, że większość z placówek zapewnia uczniom/podopiecznym bezpieczne i higieniczne warunki. Stwierdza się dalszą **poprawę w zakresie:** wymiany umeblowania i wyposażenia placówek w certyfikaty; poprawy oznakowania i dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów, szczególnie w gimnazjach; zapewnienia środków higieny w sanitariatach; podłączenia szkół do kanalizacji centralnej; podnoszenia świadomości organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku; regularnie zmniejsza się liczba niezarejestrowanych turnusów wypoczynku. W wyniku **prowadzonych modernizacji** podjęto działania, tj.: wymieniono 100% stolarki okiennej w 1 szkole; zapewniono wentylację grawitacyjną w 1 szkole; przeprowadzono kompleksowy remont sanitariatów w 1 szkole; oddano do użytku 3 nowe kompleksy boisk; oddano do użytku 5 nowych placów zabaw dla dzieci przy szkołach.

Nadal **problemem jest brak** wystarczającej **infrastruktury do zajęć wychowania fizycznego, niedostateczna liczba typowych sal gimnastycznych** z pełnym zapleczem sanitarnym w szkołach.

Podobnie jak w ubiegłych latach **ilość gabinetów opieki medycznej (pielęgniarskiej)** usytuowanych na terenie placówek oświatowych **jest bardzo mała**, szczególnie w przedszkolach i szkołach na wsiach. We wszystkich placówkach brak jest opieki lekarza i lekarza stomatologa. Brak gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej. Zbyt mała ilość godzin pracy pielęgniarek.

Dożywianie prowadzone jest głównie w szkołach podstawowych w formie obiadów I i II daniowych. W przeważającej liczbie posiłki są opłacane przez opiekę społeczną. Nadal można zaobserwować małe zainteresowanie uczniów obiadami pełnopłatnymi. Niewiele szkół

organizuje śniadania szkolne oraz wydaje napoje. W szkołach podstawowych dzieci otrzymują mleko i owoce.

Niewystarczające jest zabezpieczanie terenów w szkołach (placów rekreacyjnych, boisk) przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi.

Nadzór w zakresie bezpieczeństwa żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W 2015r. z **923 obiektów** objętych nadzorem znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich **skontrolowano 413 obiektów**, tj.: 44,74%. Kontrolą objęto zakłady produkcyjne, zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, zakłady małej gastronomii, środki transportu żywności oraz miejsca obrotu przedmiotów użytku i kosmetyków jak również produkcję pierwotną.

W skontrolowanych obiektach :

- przeprowadzono łącznie **455 kontroli i rekontroli sanitarnych**,
- wydano **9 decyzji na poprawę stanu sanitarno-higienicznego** ,
- nałożono **18 mandatów karnych na łączną kwotę 4 400 zł.**

W 2015r. z **413 obiektów** skontrolowanych, sklasyfikowano **246** co stanowi 59,56%. Z ogólnej liczby obiektów sklasyfikowanych wszystkie zostały ocenione jako obiekty „**zgodne z wymaganiami**”, wg ujednoliconych arkuszy oceny stanu sanitarnego dla poszczególnych rodzajów obiektów.

Najczęściej **stwierdzone nieprawidłowości** w nadzorowanych obiektach w 2015r.:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu (zniszczone ściany, podłogi, otwory okienne);
- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń, powodująca krzyżowanie się dróg technologicznych „czystych i brudnych”;
- oferowane do sprzedaży środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia;
- brak dokumentacji umożliwiającej identyfikację dostawców surowców;
- oferowanie do sprzedaży środków spożywczych w handlu obwoźnym niezgodnie z wydaną decyzją, tj. środków spożywczych bez opakowań jednostkowych – dotyczy głównie: pieczywa, wyrobów ciastkarskich, wędlin, mięsa;
- zły stan higieniczny sprzętu i pomieszczeń.

W 2015r. odnotowano dalszą poprawę stanu sanitarno – technicznego nadzorowanych zakładów zarówno w obszarze stanu technicznego zakładów, higieny, jak i dokumentacji prowadzonej przez zakłady w zakresie GHP, GMP i HACCP.

W ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach

Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF) w związku z **46 powiadomieniami** alarmowymi przeprowadzono **17 kontroli sanitarnych**, które dotyczyły wycofywania z rynku niebezpiecznych produktów.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych **zakwestionowano i wycofano z obrotu środki spożywcze przeterminowane** na kwotę 184,18 zł.

Wykonano **16 ocen teoretycznych sposobu żywienia** w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętych. **Ocenione jadłospisy w 6 przypadkach budziły zastrzeżenia**, a stwierdzone błędy stanowiły wskazówki do poprawy planowanych jadłospisów.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania fizyko-chemicznego i mikrobiologicznego **149 próbek żywności i przedmiotów użytku – 7 kwestionowano**.

Czynnie uczestniczono w realizacji przedsięwzięcia związanego z programem edukacyjnym „Trzymaj Formę” szkół gimnazjalnych i podstawowych.

Przeprowadzono **szkolenie – 121 osób**, tj. dla dyrektorów placówek oświatowych, nauczycieli, pracowników kuchni, przedstawicieli rady rodziców oraz właścicieli sklepików szkolnych. Temat konferencji: **„Bezpieczeństwo żywienia dzieci i młodzieży w świetle obowiązujących przepisów od dnia 1 września 2015 roku”**.

Działalność oświatowa i promocja zdrowia

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna realizuje działania wynikające z **Narodowego Programu Zdrowia** oraz aktualnej oceny sytuacji epidemiologicznej i potrzeb środowiskowych.

W ramach promocji zdrowia w roku 2015 realizowano **7 programów krajowych** (min.: „Trzymaj Formę!”; Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu; Profilaktyka HIV/AIDS; Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych; Podstępne wzw) i **1 program lokalny** oraz wzięto udział w **różnych interwencjach nieprogramowych** (min.: Akcja zimowa i letnia „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje”; Profilaktyka nowotworów; Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych; Koneckie Dni Profilaktyki; Obchody Światowego Dnia Zdrowia, w tym Powiatowy Konkurs Piosenki o Zdrowiu; Program „Kleszcz mały czy duży – nic dobrego nie wróży”; Akcja „Europejski Dzień Przywracania Czynności Serca”; Promocja Szczepień ochronnych).

PPIS w Końskich na szeroką skalę **sprawuje działalność oświatową i promocję zdrowia**. Bardzo ważnym elementem w zakresie promowania zdrowego stylu życia i wszelkich kampanii prozdrowotnych jest **współpraca międzyinstytucjonalna**, tj. z samorządami

lokalnymi i innymi jednostkami, co umożliwia przeprowadzenie wielu działań. Dużą rolę odgrywa także **współpraca z lokalnymi mediami** („Tygodnik Konecki”, „Echo Dnia”).

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż **bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu koneckiego pozostawało w 2015r. w dalszym ciągu na wysokim poziomie.**

Działania nadzorowe prowadzone były równoległe z działaniami o charakterze profilaktyki inwestycyjnej oraz promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu koneckiego, uwzględniającą istniejące jak również mogące pojawić się zagrożenia.

W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich **wzrasta świadomość społeczeństwa** dot. promowania zdrowego stylu życia oraz w zakresie zagadnień sanitarno – epidemiologicznych.